

Rapport

h2>Klacht

Verzoekers klagen erover dat het regionale politiekorps Groningen niet, althans onvoldoende heeft gereageerd op de door hen bij het korps gedane (schriftelijke) aangiftes en meldingen en op de door hen naar het korps gestuurde brieven waarin wordt verzocht om informatie aangaande die aangiftes en meldingen.

Verzoekers klagen erover dat ambtenaren van het regionale politiekorps Groningen op 5 mei 2003 de aangeefster hebben gehoord in het bijzijn van een aantal getuigen.

Verzoekers klagen erover dat een ambtenaar van het regionale politiekorps Groningen in de 'verklaring vrijgeven medische verklaring' van 6 mei 2003 ten onrechte heeft *gesteld* dat aangeefster onder doktersbehandeling is geweest, tevens onderzocht is in het ziekenhuis en verder onderzoek nog gaande is.

Verzoekers klagen erover dat een ambtenaar van het regionale politiekorps Groningen van een met de huisarts gevoerd telefoongesprek geen proces-verbaal dan wel mutatie heeft opgemaakt en zo de door de huisarts verstrekte informatie aan het opsporingsonderzoek heeft onthouden.

Verzoekers klagen erover dat ambtenaren van het regionale politiekorps Groningen tijdens een verhoor op 23 mei 2003 de verklaring van een getuige hebben gestuurd dan wel beïnvloed, door die getuige ermee te confronteren dat haar verklaring enigszins afweek van de door anderen afgelegde verklaringen en vervolgens te vragen of zij het wel zeker wist of de aangeefster achter de container stond.

Verzoekers klagen erover dat ambtenaren van het regionale politiekorps Groningen het proces-verbaal van het verhoor van een getuige van 23 mei 2003 tendentius hebben opgemaakt, door daarin zonder nadere concretisering op te nemen dat de getuige verklaarde 'in die brief staan dingen die ik niet gezien en niet gezegd heb' alsook het proces-verbaal van voorgeleiding van 23 mei 2003 tendentius hebben opgemaakt door daarin zonder nadere onderbouwing op te nemen dat bij hen sterk de indruk is ontstaan dat verzoeker die getuige heeft willen manipuleren teneinde de waarheid omtrent het gebeurde te verdraaien.

Verzoekers klagen erover dat ambtenaren van het regionale politiekorps Groningen het proces-verbaal van voorgeleiding van 23 mei 2003 verder tendentius hebben opgemaakt door daarin in strijd met de waarheid op te nemen dat is gebleken dat over en weer pesterijen plaatsvonden, door daarin zonder nadere onderbouwing op te nemen dat het hen ambtshalve bekend is dat ook anderen regelmatig hun beklag deden over het gedrag van verzoeker en door daarin in strijd met de waarheid te doen voorkomen dat verzoekers niet genegen zijn om via bemiddeling tot een oplossing van het conflict te komen.

Verzoekers klagen erover dat het regionale politiekorps Groningen de bij brieven van 17 en 20 november 2003 ingediende klachten niet conform het (toen) geldende klachtenreglement heeft behandeld. Ook klagen verzoekers over de door de klachtbehandelaar gehanteerde uitgangspunten, het onvoldoende juist samenvatten en het zonder onderbouwing ongegrond adviseren van de klachten. Meer in het bijzonder klagen verzoekers erover dat het politiekorps de klachten heeft laten behandelen door een ondergeschikte van de bij de klacht betrokken districtschef en die klachtbehandelaar hen niet ter zake die klachten heeft gehoord, die klachten onvoldoende voortvarend heeft behandeld en bij de afhandeling ervan informatie heeft betrokken waarop verzoekers niet inhoudelijk hebben kunnen reageren.

Verzoekers klagen erover dat het regionale politiekorps Groningen de bij brief van 14 mei 2004 ingediende klachten - over de handelwijze van ambtenaren van dat korps ter zake het incident van 5 mei 2003 - ten onrechte niet in behandeling heeft genomen.

Verzoekers klagen erover dat ambtenaren van het regionale politiekorps Groningen zich in diverse mutaties in het bedrijfsprocessensysteem van het korps, in het verslag van de hoorzitting en in het advies van de klachtencommissie tendentiekus en onbetamelijk hebben uitgelaten jegens verzoekers.

Beoordeling

Algemeen

1. Verzoekers verhuisden in 1997 vanuit de Randstad naar M. in de provincie Groningen. In het begin bestond er een zakelijk contact met hun nieuwe burens, de familie X. Er ontstond echter een conflict tussen hen en een aantal buurtbewoners, dat escaleerde. Nadat in de oudejaarsnacht van 2000 op 2001 enkele vuilcontainers tegen de gevel van hun huis in brand waren gestoken, wendden verzoekers zich tot het regionale politiekorps Groningen voor hulp. Het politiekorps zegde verzoekers toe te proberen in het conflict te bemiddelen en dat de wijkagent daartoe contact met hen zou opnemen. Verzoekers deden ondertussen diverse aangiftes dan wel meldingen van onder andere belediging, bedreiging en vernieling. In maart 2003 spraken verzoekers met de wijkagent in het kader van de bemiddeling. Verzoekers waren echter niet tevreden over dat gesprek en vonden dat het politiekorps op een vooringenomen en passieve wijze op het conflict reageerde.

2. Verzoekers wendden zich in mei 2001 tot het Openbaar Ministerie te Groningen met de vraag wat zij aangaande het conflict van het politiekorps mochten verwachten. Een medewerker van het Openbaar Ministerie deelde daarop mee dat het politiekorps veel tijd en energie had gestoken in pogingen om via bemiddeling in het ontstane burencflict tot een oplossing te komen en merkte daarbij op dat hij uit de hem beschikbare informatie de indruk kreeg dat de opstelling van verzoekers niet aldoor even constructief was geweest. Vervolgens liet het politiekorps in juli 2001 verzoekers weten dat de burens niet mee wilden

werken aan bemiddeling en dat de zaak was afgedaan.

3. Verzoekers wilden in augustus 2001 aan het politiebureau aangifte doen van een nachtelijk incident. Tussen verzoekers en de dienstdoende politieambtenaar ontstond een discussie over het al dan niet kunnen doen van die aangifte. Toen de politieambtenaar verzoekers meedeelde dat het politiekorps op dat moment niets voor ze kon doen, gaven verzoekers te kennen dat zij het politiebureau niet eerder zouden verlaten dan nadat er aangifte was opgenomen. De situatie in het politiebureau escaleerde zodanig dat verzoekers uiteindelijk werden aangehouden wegens lokaalvredebreuk.

4. Naar aanleiding van het uiten van hun grieven over de mededeling en opmerking van de medewerker van het Openbaar Ministerie in mei 2001 hadden verzoekers in oktober 2001 een gesprek met de coördinator van Justitie in de Buurt. De coördinator zegde tijdens dat gesprek toe om via Justitie in de Buurt te proberen te bemiddelen in het conflict.

5. Verzoekers deden onderwijl bij de politie onder de aanduiding 'aangifte/meldingen' schriftelijk aangifte dan wel melding van onder andere geluidsoverlast, belediging, bedreiging en vernieling. Omdat verzoekers niet tevreden waren over de wijze waarop het politiekorps reageerde op die aangiftes dan wel meldingen, deden ze in februari 2002 rechtstreeks bij de hoofdofficier van justitie te Groningen een aantal aangiftes van vernieling, vermoedelijk gepleegd door buurtbewoners. In maart 2002 maakte het politiekorps van deze vernielingen een proces-verbaal van aangifte op. Verzoekers gaven daarbij aan graag te worden geïnformeerd over het verloop van de afdoening.

6. Justitie in de Buurt nodigde in augustus 2002 verzoekers uiteindelijk uit voor een eerste gesprek in het kader van de bemiddeling. In februari 2003 nodigde Justitie in de Buurt verzoekers samen met de bureaus uit voor een gesprek in het kader van de bemiddeling. Dit gesprek ging door afzegging van de bureaus van verzoekers echter niet door.

7. Mevrouw X deed in mei 2003 bij het politiekorps aangifte tegen verzoeker. Volgens haar was verzoeker met zijn auto op haar ingereeden toen zij met een vuilcontainer op straat stond. Daarbij zou zij klem zijn komen te zitten tussen de auto en de container. Verzoeker verklaarde daarentegen dat de buurvrouw de vuilcontainer tegen zijn auto had geduwd toen hij wilde inparkeren en dat hij niet op haar was ingereeden. Volgens hem was er sprake van een valse aangifte tegen hem. Het politiekorps stelde een onderzoek in naar de aangifte en maakte daarvan een proces-verbaal op. Het politiekorps sloot dat proces-verbaal op 10 juni 2003 en stuurde het ter verdere behandeling in naar het Openbaar Ministerie te Groningen.

8. In juni 2003 deelde Justitie in de Buurt mee dat op basis van het dossier en de informatie die van de politie was ontvangen er niet langer een rol was weggelegd voor Justitie in de Buurt. Volgens Justitie in de Buurt was een absolute voorwaarde voor bemiddeling dat partijen zich daartoe bereid verklaarden en ook bereid bleken te zijn en

was de huidige situatie zodanig, dat de kansen op een succesvolle bemiddeling afwezig waren.

9. Verzoekers vroegen in juli 2003 het politiekorps om inzage in alle gegevens die vanaf januari 2001 over hen waren geregistreerd. De reactie op dit verzoek en de nasleep ervan staan centraal in een ander onderzoek van de Nationale ombudsman (dossiernummer 2005.04116).

10. In oktober 2003 herinnerden verzoekers het politiekorps onder andere aan de door hen in februari 2002 rechtstreeks bij de hoofdofficier van justitie gedane aangiftes van vernieling en het door het politiekorps ter zake opgemaakte proces-verbaal van aangifte en verzochten ze het politiekorps hen over de stand van zaken te informeren.

11. Verzoekers dienden op 3 november 2003 bij de korpsbeheerder een klacht in over de afhandeling van hun verzoek om inzage door het politiekorps. Verder dienden verzoekers op 17 november 2003 en 20 november 2003 klachten in over de handelwijze van het politiekorps aangaande het conflict met de burens. Meer in het bijzonder klaagden verzoekers er daarbij over dat het politiekorps niet objectief in het conflict met hun burens dan wel niet boven de partijen stond en dat het politiekorps de door hen gedane aangiftes dan wel meldingen niet in behandeling had genomen.

12. De officier van justitie seponerde in februari 2004 de tegen verzoeker gedane aangifte wegens onvoldoende wettig en overtuigend bewijs. In een gesprek dat verzoekers vervolgens in maart 2004 met de officier van justitie voerden, zei de officier van justitie toe te onderzoeken in hoeverre nieuwe betrokkenheid van Justitie in de Buurt bij het conflict met de burens haalbaar en gewenst was. In april 2004 deelde de officier van justitie echter mee dat haar was gebleken dat de burens van verzoekers niet bereid waren in te gaan op een uitnodiging voor een gezamenlijk gesprek met verzoekers. De officier van justitie merkte daarbij op dat dit inhield dat voor Justitie in de Buurt geen rol meer was weggelegd.

13. Verzoekers hadden op 16 februari 2004 en 15 maart 2004 een gesprek met de klachtbehandelaar van het politiekorps. Verzoekers waren echter niet tevreden met de wijze waarop hun in november 2003 ingediende klachten werden behandeld en uitten hun grieven daarover aan de korpsbeheerder en de klachtenadviescommissie.

14. De klachtenadviescommissie van het politiekorps hoorde op 14 mei 2004 verzoekers over de door hen in november 2003 ingediende klachten. Verzoekers dienden na afloop van die hoorzitting bij de korpsbeheerder een klacht in over het door de politie ingestelde opsporingsonderzoek naar de tegen verzoekers in mei 2003 gedane aangifte.

15. De korpsbeheerder verklaarde op 10 juni 2004 de in november 2003 ingediende klachten op diverse punten ongegrond. Verder deelde de korpsbeheerder op 18 juni 2004 mee dat hij de op 14 mei 2004 ingediende klacht niet in behandeling nam. Verzoekers

waren niet tevreden met die reacties van de korpsbeheerder en wendden zich uiteindelijk tot de Nationale ombudsman met het verzoek een onderzoek in te stellen.

I. Ten aanzien van het niet reageren op meldingen/aangiftes en verzoeken om informatie

Bevindingen

1. Verzoekers klagen erover dat het regionale politiekorps Groningen niet, althans onvoldoende heeft gereageerd op de door hen bij het korps gedane (schriftelijke) aangiftes en meldingen en op de door hen naar het korps gestuurde brieven waarin wordt verzocht om informatie aangaande die aangiftes en meldingen. Verzoekers brachten in dit verband naar voren dat zij op de meeste aangiftes en meldingen die zij vanaf 2000 bij de politie hadden gedaan geen enkele reactie hadden ontvangen. Ook hadden ze geen reactie van de politie ontvangen op hun in oktober 2003 gedane schriftelijke verzoeken om informatie over de stand van zaken betreffende het in maart 2002 opgemaakte proces-verbaal van aangifte van een aantal vernielingen. Verzoekers wezen daarbij op de mutatie in het BPS van 11 november 2003 waarin een politieambtenaar had geschreven dat de officier van justitie was voorgelegd dat verzoeker de laatste tijd zeer veel brieven stuurde van zaken die al jaren geleden hadden gespeeld en dat de officier van justitie had verklaard dat zij verzoeker een brief ging sturen waarin werd vermeld dat alle zaken die voor 1 april 2003 hadden gespeeld niet zouden worden vervolgd en de politie daar geen werk meer van zou maken.

2. De korpsbeheerder deelde in reactie op de klacht mee dat verzoekers veelvuldig brieven hadden geschreven, door hen wel of niet aangeduid als een aangifte. Elk schrijven was door leidinggevenden inhoudelijk beoordeeld en indien noodzakelijk geacht was overleg gevoerd met het Openbaar Ministerie. Daar waar nodig was informatie vastgelegd in het BPS van het politiekorps of was er op andere wijze gereageerd op brieven van verzoekers. De veelheid van de soms moeilijk leesbare brieven van verzoekers had ertoe geleid dat wellicht niet in alle gevallen was gereageerd in de richting van verzoekers. De bedrijfsvoering van de basiseenheid of het district zou onevenredig zwaar worden belast indien op elk schrijven van verzoekers een reactie had moeten plaatsvinden. De problemen die verzoekers met hun buurtgenoten hadden, hadden veel, zo niet teveel, politiecapaciteit gekost. Onder dergelijke, bijzondere omstandigheden vond de korpsbeheerder de keuzes die daarin door politieambtenaren waren gemaakt begrijpelijk en alleszins redelijk. De korpsbeheerder achtte de klacht aldus ongegrond.

3. Verzoekers brachten in reactie op het standpunt van de korpsbeheerder naar voren dat uit de opmerking, dat indien noodzakelijk geacht er overleg was gevoerd met het Openbaar Ministerie, kon worden opgemaakt dat niet alle aangiftes dan wel meldingen met het Openbaar Ministerie waren besproken. Verzoekers merkten daarbij op dat de politie eerder had doen voorkomen dat dit wel het geval was en wezen daarbij op het advies van de klachtencommissie waarin was geschreven dat de politie over alle door verzoekers

ingediende aangiftes en meldingen overleg had gevoerd met een vertegenwoordiger van het Openbaar Ministerie. Verder brachten verzoekers naar voren dat het hen nog altijd onduidelijk was wat er met de in maart 2002 opgenomen aangifte was gebeurd. Ze wezen er daarbij op dat in het advies van de klachtencommissie ten onrechte was geschreven dat die aangifte met goedvinden was ingebracht in het traject van Justitie in de Buurt en dat de afdoening van deze gedane aangifte was gebeurd in overeenstemming met de officier van justitie. Ze merkten in dit verband op dat zij met een dergelijke inbreng en afdoening in het geheel niet bekend waren en vroegen zich af waarop het politiekorps die informatie had gebaseerd.

4. De Nationale ombudsman verzocht de korpsbeheerder mee te delen op welke wijze het politiekorps en het Openbaar Ministerie overleg hadden gevoerd over de aangiftes en meldingen van verzoekers, wat daarbij precies was afgesproken en op welke data en wijze het politiekorps verzoekers daarover had geïnformeerd.

5. De korpsbeheerder deelde in reactie op het standpunt van verzoekers en de vragen van de Nationale ombudsman mee dat verzoekers regelmatig door de politie op de hoogte waren gehouden van de voortgang of behandeling van hun aangiftes en meldingen. Op elke melding van verzoekers was door de politie gereageerd en op elke aangifte had een schriftelijke terugkoppeling aan verzoekers plaatsgevonden. De korpsbeheerder legde in dit verband een achttal afschriften van afloopberichten over die het politiekorps in de periode van april 2000 tot en met oktober 2003 aan verzoeker had gestuurd. De schriftelijke 'aangiftes/meldingen' van verzoekers waren besproken met het Openbaar Ministerie voor zover zij waren beoordeeld als aangiftes. Met zaken die als meldingen waren beoordeeld was dat niet in alle gevallen gebeurd. Het resultaat van het overleg was dat aangiftes in onderzoek waren genomen of waren opgelegd. Op 7 november 2003 had de wijkagent overleg gevoerd met de officier van justitie en daarbij had de officier van justitie toegezegd aan verzoeker een brief te zullen schrijven. De korpsbeheerder merkte daarbij op dat het hem niet bekend was of de officier van justitie de brief ook aan verzoekers had verzonden. Die verantwoordelijkheid lag volgens hem bij de officier van justitie.

6. Verzoekers brachten in reactie op het nadere standpunt van de korpsbeheerder naar voren dat de opmerking dat op elke melding van verzoekers was gereageerd in strijd was met de eerdere mededeling van de korpsbeheerder dat wellicht niet in alle gevallen was gereageerd. Verder brachten verzoekers naar voren dat die opmerking dat op elke melding was gereageerd niet juist was. Ze wezen in dit verband onder andere op een mutatie in het BPS van 18 mei 2003 waarin de wijkagent had geschreven dat op zijn voicemail was ingesproken dat de brievenbus van verzoekers was vernield en merkten daarbij op dat zij op die melding geen enkele reactie van de wijkagent hadden ontvangen. Ook brachten verzoekers naar voren dat het onderbouwen van de opmerking van de korpsbeheerder, dat op elke aangifte een terugkoppeling had plaatsgevonden, met een achttal afloopberichten een wel heel creatieve dan wel selectieve invulling was van het begrip

'elke' gezien het feit dat er sprake was van meer dan vijftig door hun gedane 'aangiftes/meldingen'. Ten slotte brachten verzoekers naar voren dat de klacht zich bovendien met name richtte op de in maart 2002 opgenomen aangifte ter zake van vernielingen en merkten daarbij op dat de politie hen ondanks hun herhaald verzoek nimmer over de behandeling van die aangifte had geïnformeerd. Ze wezen er daarbij op dat de korpsbeheerder de bewering, dat de in maart 2003 opgenomen aangifte met goedvinden was ingebracht in het traject van Justitie in de Buurt en dat de afdoening van deze gedane aangifte was gebeurd in overeenstemming met de officier van justitie, kennelijk niet kon onderbouwen en merkten nogmaals op dat hen van een dergelijke inbreng en afdoening ook niets bekend was.

Beoordeling

Ten aanzien van het niet reageren op aangiftes en meldingen

7. Eén van de taken van de politie is de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde. Het staat de politie in beginsel vrij te bepalen welke opsporingshandelingen zij naar een haar bekend strafbaar feit verricht. Hierbij dient de politie conform het redelijkheidvereiste te handelen. Dit vereiste houdt in dat bestuursorganen de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is. Slechts wanneer de politie niet in redelijkheid heeft kunnen besluiten om af te zien van een bepaalde opsporingshandeling, is het nalaten van die opsporingshandeling als onjuist te kwalificeren.

In dit verband is van belang dat de mogelijkheden van de politie om haar taken uit te voeren, niet onbeperkt zijn. Elk politiekorps wordt bij de vervulling van zijn taken beperkt door de middelen die het, in het kader van een landelijke verdeling, ter beschikking worden gesteld, gezien in samenhang met omvang en aard van het werkaanbod van het betreffende korps. Het voorgaande betekent dat de politie bij de vervulling van haar taken, waaronder die van de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde, prioriteiten dient te stellen. Daarbij mag worden verwacht dat deze prioriteitstelling weloverwogen gebeurt. Voor zover mogelijk dient de politie naast de gestelde prioriteiten ook aandacht te schenken aan die gevallen waaraan geen prioriteit kan worden toegekend.

8. Door verzoekers zijn veelvuldig brieven geschreven aan de politie. Volgens de korpsbeheerder is bij elke brief bekeken of er actie moest worden ondernomen en is er in een aantal gevallen contact geweest met het Openbaar Ministerie of zijn er dingen vastgelegd in het BPS. Naar het oordeel van de Nationale ombudsman kan bij een zo groot aantal meldingen van de politie niet worden gevegd dat zij op elke melding van verzoekers reageert. Zoals al door de korpsbeheerder is aangegeven, zou dit een onevenredig beslag leggen op de capaciteit van de politie. De Nationale ombudsman is dan ook van oordeel dat de politie in redelijkheid voldoende gevolg heeft gegeven aan verzoekers meldingen. Het regionale politiekorps heeft niet gehandeld in strijd met het

redelijkheidvereiste.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

Ten aanzien van het niet verstrekken van informatie aan verzoekers

9. Het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking houdt in dat bestuursorganen burgers met het oog op de behartiging van hun belangen actief en desgevraagd van adequate informatie voorzien.

10. Uit de reactie van de korpsbeheerder valt op te maken dat de politie niet op elk van de meldingen van verzoekers heeft gereageerd. De Nationale ombudsman is van mening dat de politie bepaalde schriftelijke meldingen slechts ter kennisgeving mag aannemen, mits dit van te voren met de melder is gecommuniceerd. Uit het onderzoek van de Nationale ombudsman is niet naar voren gekomen dat de politie verzoekers op de hoogte heeft gesteld dat zij niet op bepaalde meldingen zal reageren. Verder heeft de politie niet gereageerd op de door verzoekers in maart 2002 gedane aangiftes van vernieling. De korpsbeheerder heeft tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman naar voren gebracht dat die aangiftes met goedvinden zouden zijn ingebracht in het traject van Justitie in de Buurt. De korpsbeheerder heeft dit echter niet nader onderbouwd. Verzoekers hebben aangegeven dat zij van een dergelijke inbreng niets weten. Toen verzoekers de politie herinnerden aan die aangiftes en verzochten om duidelijkheid over de stand van zaken, heeft de politie contact opgenomen met het Openbaar Ministerie. Over de afspraak die daarbij is gemaakt - dat de officier van justitie een brief zou schrijven - heeft de politie ook niet met verzoekers gecommuniceerd. Naar het oordeel van de Nationale ombudsman heeft het regionale politiekorps op deze wijze onvoldoende informatie verstrekt aan verzoekers. Het regioanale politiekorps heeft op dit punt gehandeld in strijd met het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk

II. Ten aanzien van het horen van de aangeefster in het bijzijn van getuigen

Bevindingen

1. Verzoekers klagen erover dat politieambtenaren op 5 mei 2003 de aangeefster hebben gehoord in het bijzijn van een aantal getuigen. Verzoekers merkten in dit verband op dat de politieambtenaren die ter plaatse waren gekomen met de buurvrouw over het incident hadden gesproken in het bijzijn van drie jongens en een andere buurvrouw. Volgens verzoekers had dit de kwaliteit, de deugdelijkheid en betrouwbaarheid van de verklaringen van die getuigen beïnvloed.

2. Verzoekers legden bij hun klacht een afschrift over van de verklaring die getuige M. op 24 november 2003 bij de rechter-commissaris aflegde, waarin onder andere stond:

"Ik weet nog dat er jongens aan het voetballen waren op het veldje aan de A.straat. De jongens hebben staan kijken naar het gebeuren. Later heb ik die jongens bij X in huis gezien, de politie heeft ze binnen gehaald."

3. Verzoekers legden bij hun klacht verder nog een afschrift over van de verklaring die getuige H. op 24 november 2003 bij de rechter-commissaris aflegde, waarin onder andere stond:

"Toen de politie er was werden wij door iemand van de politie binnen geroepen. Toen wij in de woonkamer van X kwamen, waren daar de volgende mensen aanwezig: de heer en mevrouw X, de politie (...) en wij met z'n drieën en ik geloof dat de overbuurvrouw er ook was. Toen wij binnenkwamen was mevrouw X aan de politie aan het vertellen wat er was gebeurd. (...) Toen zij was uitgepraat heeft de politie ons gevraagd naar onze namen en adressen.

(...) Bij de politie heb ik verklaard dat mevrouw X van de overbuurvrouw kwam. Ik heb dat toen zo gezegd bij de politie omdat ik dat van anderen had gehoord. (...) U houdt mij nog voor dat ik bij de politie heb verklaard: Ik zag dat de auto X raakte. Dat klopt niet. De auto van D. heeft haar niet geraakt."

4. De korpsbeheerder deelde in reactie op de klacht mee dat op 5 mei 2003 geen verhoor van aangeefster had plaatsgevonden. Zij had aangifte gedaan op 6 mei 2003 en daarbij waren geen getuigen aanwezig. Van een verhoor van aangeefster was dus geen sprake geweest, maar het was volgens de korpsbeheerder niet uit te sluiten dat anderen kennis hadden kunnen nemen van haar verhaal dat ze kort na het incident aan politieambtenaren had verteld. De korpsbeheerder merkte in dit verband op dat uit een mutatie uit het BPS bleek dat de politieambtenaren die op 5 mei 2003 ter plaatse waren geweest met diverse mensen hadden gesproken met de bedoeling zich een beeld te kunnen vormen van de situatie. Volgens de korpsbeheerder was het in dergelijke situaties - waarin emoties een grote rol speelden - voor politieambtenaren niet meteen mogelijk zich een goed beeld te kunnen vormen van wat er was voorgevallen en was het onder die omstandigheden niet te voorkomen dat aanwezigen kennis konden nemen van verklaringen van anderen. De korpsbeheerder achtte de klacht dan ook ongegrond.

5. Verzoekers brachten in reactie op het standpunt van de korpsbeheerder naar voren bezwaar te hebben tegen de stelling dat het niet te voorkomen was dat aanwezigen kennis konden nemen van de verklaringen van anderen. Zoals uit de verklaringen bij de rechter-commissaris bleek, hadden de politieambtenaren de jongens binnengehaald of binnengeropen. Om te voldoen aan de op dat moment gewenste politietaak, waren de voor de politie toen relevante gegevens als namen en adressen op eenvoudige wijze,

separaat van de vertellende buurvrouw, te verkrijgen. Niet alleen was dat volgens verzoekers zorgvuldiger geweest, maar was aldus ook beïnvloeding van de getuigen voorkomen. Verzoekers merkten in dit verband op dat vijf van de zeven getuigen bij de politie hadden verklaard dat verzoekers auto mevrouw X raakte en dat mevrouw X zich tussen de auto en de container bevond, terwijl vijf van de zeven getuigen bij de rechter-commissaris hadden verklaard dat de auto de container raakte en mevrouw X zich niet tussen de auto en de container bevond.

6. De korpsbeheerder deelde in reactie op het standpunt van verzoekers mee dat bij aanvang van een onderzoek vaak niet duidelijk was wie een rol had gespeeld bij het incident en wat ieders rol was geweest. In een kort tijdsbestek werd getracht ieders rol in grote lijnen vast te stellen. Daarbij was het noodzakelijk om zoveel mogelijk betrokkenen of getuigen ter plaatse te laten blijven of te zorgen dat ze ter plaatse kwamen. Op een later moment werd ieder afzonderlijk gehoord en werd uitgebreider ingegaan op de toedracht van het incident. Bij die verhoren waren geen derden aanwezig.

7. Verzoekers merkten in reactie op het nadere standpunt van de korpsbeheerder nogmaals op bezwaar te hebben tegen de stelling van de korpsbeheerder dat het niet te voorkomen was dat aanwezigen kennis konden nemen van verklaring van anderen, daar uit de verklaringen bij de rechter-commissaris toch duidelijk bleek dat de politieambtenaren de jongens hadden binnengehaald of binnengeroepen.

Beoordeling

8. Het vereiste van professionaliteit houdt in dat ambtenaren met een bijzondere training of opleiding jegens burgers overeenkomstig de standaarden van hun beroepsgroep handelen. Dit vereiste brengt onder andere met zich mee dat een politieambtenaar de betrokkenen en getuigen van een incident zo veel mogelijk buiten elkaars aanwezigheid dient te horen, ten einde de oorspronkelijkheid en betrouwbaarheid van de verklaringen van die betrokkenen en getuigen te kunnen waarborgen.

9. In deze zaak hebben de politieambtenaren die ter plaatse kwamen de betrokkenen en getuigen niet van elkaar proberen te scheiden, maar daarentegen een drietal getuigen binnengeroepen op een moment dat een betrokkene haar verhaal over het incident vertelde. Aldus hebben de politieambtenaren gehandeld in strijd met het vereiste van professionaliteit.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

III. Ten aanzien van de in een verklaring neergelegde informatie

Bevindingen

1. Verzoekers klagen erover dat een politieambtenaar van het korps in de 'verklaring vrijgeven medische verklaring' van 6 mei 2003 ten onrechte heeft gesteld dat aangeefster onder doktersbehandeling is geweest, tevens onderzocht is in het ziekenhuis en verder onderzoek nog gaande is. Verzoekers merkten daarbij op dat deze pertinente wijze van vastleggen, alsof sprake was van feitelijkheden, hen verontrustte omdat er niet alleen sprake was van onwaarheden, maar vooral omdat het suggestieve karakter ervan de beeldvorming bij het Openbaar Ministerie beïnvloedde.

2. De korpsbeheerder deelde in reactie op de klacht mee dat een 'verklaring vrijgeven medische verklaring' werd gebruikt om informatie van een arts te ontvangen over medische gegevens van een aangever die door die arts was behandeld. Op het formulier gaf aangever toestemming aan de arts om de medische gegevens aan politie en justitie te verstrekken. De op het formulier gestelde opmerking 'is onder doktersbehandeling geweest en tevens onderzocht in het ziekenhuis', was bedoeld om de arts nader te informeren. De betreffende informatie was afkomstig van aangeefster. Mocht de vermelding niet juist zijn, dan werden verzoekers belangen op geen enkele wijze geschaad. Uiteindelijk was slechts de verstrekte informatie van de arts van belang voor het strafrechtelijk onderzoek. De korpsbeheerder achtte de klacht dan ook ongegrond.

3. Verzoekers brachten in reactie op het standpunt van de korpsbeheerder naar voren dat de in de verklaring opgenomen informatie was vastgelegd in aperte bewoording, alsof sprake was van gecontroleerde feiten: 'Is onder doktersbehandeling geweest en tevens onderzocht in het ziekenhuis. Verder onderzoek is nog gaande'. Volgens verzoekers was duidelijk dat dit niet de woordkeus van de aangeefster, maar van de politieambtenaar was. Een wat meer zorgvuldige en neutrale tekst als bijvoorbeeld 'Aangeefster geeft aan huisarts en ziekenhuis te hebben bezocht' had de suggestie, alsof sprake was van gecontroleerde feiten, kunnen voorkomen. Verder brachten verzoekers naar voren dat de bewering van de korpsbeheerder dat in geval de vermelding niet juist zou zijn verzoekers op geen enkele wijze in hun belang werden geschaad, getuigde van naïviteit. De informatie in de 'verklaring vrijgeven medische gegevens' beperkte zich niet alleen tot de arts, maar maakte onderdeel uit van het proces-verbaal dat het Openbaar Ministerie werd voorgelegd. Volgens verzoeker was daarbij duidelijk dat gekleurde informatie het Openbaar Ministerie beïnvloedde.

4. De korpsbeheerder deelde in reactie op het standpunt van verzoekers mee dat verzoekers kennelijk weinig vertrouwen hadden in de kwaliteit van de medewerkers van het Openbaar Ministerie om de tekst op het aanvraagformulier voor de geneeskundige verklaring op zijn waarde te schatten. De korpsbeheerder merkte daarbij nogmaals op dat niet het aanvraagformulier van belang was voor het onderzoek, maar de inhoud van de geneeskundige verklaring van de arts.

5. Verzoekers brachten in reactie op het nadere standpunt van de korpsbeheerder naar voren dat de opmerking, dat verzoekers kennelijk weinig vertrouwen hadden in de kwaliteit van de medewerkers van het Openbaar Ministerie, niet relevant was en voorbijging aan de inhoud van de klacht. Volgens hen was het door de politieambtenaar in aperte bewoording opnemen van de informatie simpelweg onjuist en tendentiekus en was een wat meer zorgvuldige en meer neutrale tekst gepaster geweest.

Beoordeling

6. Het vereiste van administratieve nauwkeurigheid houdt in dat bestuursorganen secuur werken. Dit vereiste brengt met zich mee dat een politieambtenaar informatie dient te verstrekken die waarheidsgetrouw en correct geformuleerd is.

7. In deze zaak heeft de politieambtenaar in de zogenoemde 'verklaring vrijgeven medische verklaring' geschreven dat aangeefster onder doktersbehandeling is geweest, tevens onderzocht is in het ziekenhuis en verder onderzoek nog gaande is. Die informatie doet voorkomen dat het gaat om vaststaande feiten. Aangezien het echter ging om informatie die van de aangeefster zelf afkomstig was, heeft de politieambtenaar juist gehandeld door deze informatie zo over te nemen en te formuleren. De politieambtenaar heeft aldus niet gehandeld in strijd met het vereiste van administratieve nauwkeurigheid. De vraag of deze formulering de beeldvorming van het Openbaar Ministerie heeft beïnvloed en verzoekers in hun belang heeft geschaad, doet daaraan niet af.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

IV. Ten aanzien van de niet in een proces-verbaal of mutatie neergelegde informatie

Bevindingen

1. Verzoekers klagen erover dat een politieambtenaar van een met de huisarts gevoerd telefoongesprek geen proces-verbaal dan wel mutatie heeft opgemaakt en zo de door de huisarts verstrekte informatie aan het opsporingsonderzoek heeft onthouden. Verzoekers wezen er in dit verband op dat een politieambtenaar in het proces-verbaal van aangifte als verklaring van de aangeefster had opgenomen dat de huisarts haar had gewaarschuwd voor verzoeker en letterlijk had gezegd: 'Dit kan hem wel een kick geven. De volgende maal kan hij je wel dood rijden'. Een andere politieambtenaar had de huisarts met die verklaring geconfronteerd, maar de daarop door de huisarts gegeven reactie niet op schrift gesteld en in het opsporingsonderzoek gebracht.

2. Verzoekers legden bij hun klacht een afschrift over van de verklaring die huisarts G. op 14 januari 2004 bij de rechter-commissaris heeft afgelegd. In die verklaring staat onder andere:

"Later ben ik gebeld door L. van de politie die mij een gedeelte van de verklaring van mevrouw X. voorlas. Ik heb daarop gereageerd: 'Ben je gek man, dat heb ik helemaal niet gezegd.' Hij vroeg mij of hij met die verklaring zou langskomen. Ik heb hem gezegd dat dat niet nodig was."

3. De korpsbeheerder deelde in reactie op de klacht mee dat politieambtenaar L. geen bemoeienis had gehad met het strafrechtelijk onderzoek tegen verzoeker. Hij voelde zich te veel betrokken bij de incidenten die in het verleden hadden plaatsgevonden. L. had wel kennis genomen van de aangifte van mevrouw X. Hij twijfelde aan de uitspraken die huisarts G. volgens aangeefster zou hebben gedaan. L. kende de heer G. goed en besloot om daarover telefonisch contact met hem op te nemen. Hij had de heer G. geconfronteerd met de uitspraken die hij volgens mevrouw X zou hebben gedaan. Uit de reactie van de huisarts concludeerde L. dat de uitspraken van aangeefster waarschijnlijk op waarheid berustten. L. had geen aanleiding gezien om van zijn bevindingen proces-verbaal op te maken. Hij had wel tegen collega K., die wel bij het onderzoek was betrokken, gezegd ervan overtuigd te zijn dat aangeefster de waarheid had gesproken. Dat was voor K. kennelijk reden om de heer G. daarover niet nader te horen. De uitspraken die aangeefster in haar aangifte had gedaan werden immers door de huisarts niet weersproken. De korpsbeheerder achtte de klacht dan ook niet gegrond.

4. Verzoekers brachten in reactie op het standpunt van de korpsbeheerder naar voren dat de heer L. het proces-verbaal op 10 juni 2003 mede had gesloten en ondertekend en dus wel degelijk bemoeienis met het opsporingsonderzoek had gehad. Verder wezen verzoekers erop dat uit de verklaring die de huisarts tegenover de rechter-commissaris had afgelegd, kon worden opgemaakt dat deze de uitspraken tegenover politieambtenaar L. had weersproken en vroegen zich derhalve af op grond waarvan politieambtenaar L. had geconcludeerd dat de uitspraken van aangeefster waarschijnlijk op waarheid berustten. Verzoekers merkten in dit verband op dat de ten behoeve van een opsporingsonderzoek gebruikte informatie gebaseerd diende te zijn op feitelijkheden en niet op waarschijnlijkheden of persoonlijke meningen van politieambtenaren. Verder merkten zij op dat het beginsel van hoor en wederhoor daarbij vanzelfsprekend diende te zijn en de bevindingen dienaangaande dienden te worden vastgelegd en het onderzoek niet onthouden mochten worden.

5. De korpsbeheerder deelde in reactie op het standpunt van verzoekers mee dat het strafrechtelijk onderzoek waarin verzoeker als verdachte was gehoord, niet was uitgevoerd door politieambtenaar L. Zijn naam als verbalisant kwam in het dossier slechts voor omdat hij informatie had verschaft over het achterliggende burencflict. Uiteraard had hij als buurtagent veel bemoeienis gehad met de problemen tussen klagers en hun burens. Dat was voor hem reden zich afzijdig te houden met betrekking tot de uitvoering van het feitelijke strafrechtelijk onderzoek tegen verzoeker. De opmerking die de huisarts volgens aangeefster over verzoeker had gemaakt, had niets uitstaande met het strafrechtelijk onderzoek. Hij had kennelijk tegen aangeefster iets gezegd over de persoon van

verzoeker. Politieambtenaar L. had zich afgevraagd of de arts daarmee niet in strijd met zijn geheimhoudingsplicht had gehandeld. Daarom had hij contact met hem opgenomen. Volgens de korpsbeheerder was de reden waarom politieambtenaar L. daarvan geen proces-verbaal had opgemaakt gelegen in het feit dat zijn 'onderzoek' losstond van het strafrechtelijk onderzoek dat gaande was.

6. Verzoekers brachten in reactie op het nadere standpunt van de korpsbeheerder naar voren dat uit het feit dat politieambtenaar L. het nodig vond om zijn collega K. over zijn gesprek met huisarts G. te informeren, de samenhang van die informatie met het opsporingsonderzoek bevestigde. Verder gaven verzoekers aan het opmerkelijk te vinden dat de korpsbeheerder in zijn standpunt voorbijging aan de inhoud van de door de huisarts bij de rechter-commissaris afgelegde verklaring.

Beoordeling

7. Ook hier speelt het vereiste van professionaliteit. Dit vereiste heeft onder andere zijn weerslag gevonden in artikel 152 van het Wetboek van Strafvordering (zie Achtergrond, onder 3.), waarin is bepaald dat een politieambtenaar ten spoedigste proces-verbaal opmaakt van hetgeen door hem tot opsporing is verricht of bevonden.

8. In deze zaak heeft de politieambtenaar de uitspraken die de huisarts volgens de aangeefster zou hebben gedaan telefonisch geverifieerd. Uit de verklaring die de huisarts bij de rechter-commissaris heeft afgelegd, valt op te maken dat de huisarts tijdens dat telefoongesprek duidelijk heeft ontkend dat hij die uitspraken heeft gedaan. De Nationale ombudsman heeft geen reden om te twijfelen aan de juistheid van die door de huisarts afgelegde verklaring. De politieambtenaar had die voor het lopende opsporingsonderzoek van belang zijnde informatie moeten vastleggen in een proces-verbaal van bevindingen. Daaraan doet niet af dat de betrokken politieambtenaar niet belast was met het opsporingsonderzoek in deze zaak. Door dit niet te doen heeft de politieambtenaar gehandeld in strijd met het vereiste van professionaliteit.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

V. Ten aanzien van de beïnvloeding van een getuige

Bevindingen

1. Verzoekers klagen erover dat politieambtenaren van het korps tijdens een verhoor op 23 mei 2003 de verklaring van een getuige hebben gestuurd dan wel beïnvloed, door die getuige ermee te confronteren dat haar verklaring enigszins afweek van de door anderen afgelegde verklaringen en vervolgens te vragen of zij het wel zeker wist of de aangeefster achter de container stond.

2. Verzoekers legden bij hun klacht een afschrift over van de verklaring die getuige W. op 8 mei 2003 bij het politiekorps aflegde. In die verklaring staat onder andere:

"Ik zag dat D. met de voorzijde van zijn auto tegen de container aan reed. (...) Ik zag dat X. de container tegen haar lichaam geduwd kreeg en ook mee geduwd werd. Doordat X. tussen de container en mijn auto stond, werd zij door D. klem gereden tussen de container en mijn auto. Ik zag dat zij beklemd zat tussen de container en mijn auto."

3. Verzoekers legden bij hun klacht ook een afschrift over van de verklaring die getuige W. op 23 mei 2003 bij het politiekorps aflegde. In die verklaring staat onder andere:

"U confronteert mij met het feit dat mijn verklaring enigszins afwijkt van de andere afgelegde verklaringen. (...) Het is in mijn optiek en beleving zo gegaan als in mijn verklaring staat vermeld. Ik twijfel echter aan het feit of mevrouw X. nu voor dan wel achter de container stond op het moment dat de heer D. vooruitreed. Het ging echter allemaal zo snel dat ik het niet exact meer weet."

4. Verzoekers legden bij hun klacht verder nog een afschrift over van de verklaring die getuige W. op 24 november 2003 bij de rechter-commissaris heeft afgelegd. In die verklaring staat onder andere:

"Ik zag dat X. met de rug in de richting van onze auto stond. (...) Ik zie nu voor me dat ze achterover stond, de rug tegen onze auto aan, dan de container. De auto van D. stond daar tegenaan (...) Door de politie ben ik 2 keer gehoord. De tweede keer vroegen ze of ik wel zeker wist of X. voor of achter de container stond. Ik herinner het me nu zoals ik net verteld heb."

5. De korpsbeheerder deelde in reactie op de klacht mee dat getuige W. tijdens het eerste verhoor onder andere verklaarde dat ze had gezien dat verzoeker met zijn auto vooruit had gereden in de richting van het slachtoffer. Volgens getuige W. bevond de container zich toen tussen de auto van verzoeker en het slachtoffer. Hij was vervolgens tegen de container gereden, waardoor de container tegen het lichaam van aangeefster werd geduwd. Tijdens het onderzoek waren meerdere getuigen gehoord. Na beschouwing van de diverse afgelegde verklaringen bleek die van getuige W. op voornoemd punt af te wijken van andere verklaringen. Omdat het om een belangrijk aspect van het voorval ging was dat voor de politie reden om haar nogmaals te horen. Deze werkwijze was volgens de korpsbeheerder niet ongebruikelijk. Gedurende een onderzoek kwam steeds meer informatie beschikbaar. Daarbij kon het voorkomen dat getuigen die al een verklaring hadden afgelegd nogmaals moesten worden gehoord. Aan getuige W. waren aanvullende vragen gesteld over de positie van het slachtoffer ten opzichte van de container en de auto van de verdachte. Daarbij was ook aan haar uitgelegd dat andere getuigen afwijkende verklaringen hadden afgelegd. De politieambtenaren hadden daarmee niet willen sturen of beïnvloeden. Ze hadden slechts het belang van de juistheid van de door de getuige

afgelegde verklaring op voornoemd aspect willen benadrukken. Dit was voor de getuige reden om terug te komen op een deel van de door haar afgelegde verklaring. Waar zij eerst verklaarde dat de container zich tussen het slachtoffer en de auto van verzoeker bevond, verklaarde ze tijdens het tweede verhoor dat niet meer zeker te weten omdat het allemaal zo snel ging. Die onzekerheid bleek echter niet uit de eerste door haar afgelegde verklaring. Volgens de korpsbeheerder toonde vorenstaande aan hoe belangrijk het was getuigen, wanneer daarvoor redenen waren, nogmaals te horen en daarbij nader in te gaan op aspecten die tijdens het eerste verhoor onvoldoende waren belicht. Van beïnvloeden of sturen van getuigen was in dergelijke gevallen in het geheel geen sprake. De korpsbeheerder achtte de klacht dan ook ongegrond.

6. Verzoekers brachten in reactie op het standpunt van de korpsbeheerder naar voren dat het de politie binnen de door haar gewenste beeldvorming beter paste dat mevrouw X zich tussen de auto en de container bevond. Verzoekers merkten in dit verband op dat vijf van de zeven getuigen bij de politie verklaarden dat verzoekers auto mevrouw X raakte en dat mevrouw X zich tussen de auto en de container bevond, terwijl vijf van de zeven getuigen bij de rechter-commissaris verklaarden dat de auto de container raakte en mevrouw X zich niet tussen de auto en de container bevond. Verder brachten verzoekers naar voren dat uit de tweede verklaring bij de politie en uit de verklaring bij de rechter-commissaris viel op te maken dat de politieambtenaren de getuigen niet hadden uitgelegd dat andere getuigen afwijkende verklaringen hadden afgelegd, maar zeer direct en recht op hun doel waren afgegaan en dus sprake was van een confrontatie.

7. De korpsbeheerder deelde in reactie op het standpunt van verzoekers mee dat tijdens het strafrechtelijk onderzoek twijfel ontstond of getuige W. naar waarheid had verklaard. Dat was de reden om haar nader te horen. Nader verhoor van deze getuige bevestigde dat de twijfels van de politieambtenaren terecht was. Een en ander stond los van wat getuige W. had verklaard bij de rechter-commissaris. Kennelijk had ze twee verschillende verklaringen afgelegd. Volgens de korpsbeheerder gebeurde dat helaas wel vaker.

8. Verzoekers brachten in reactie op het nader standpunt van de korpsbeheerder nogmaals naar voren dat de politieambtenaren de getuige op een subjectieve en weinig subtiele wijze hadden benaderd. De politieambtenaren hadden de getuige direct geconfronteerd en waren vervolgens recht op hun doel afgegaan. Als gevolg van die handelwijze was de getuige gaan twijfelen aan het feit of mevrouw X nu voor dan wel achter de container stond. Dat de politieambtenaren de getuige aldus hadden gestuurd of beïnvloed mocht volgens verzoekers duidelijk zijn.

Beoordeling

9. Ook hier speelt het vereiste van professionaliteit. Dit vereiste brengt onder andere met zich mee dat een politieambtenaar een getuige zoveel mogelijk uit eigen beweging moet laten verklaren, ten einde de oorspronkelijkheid en betrouwbaarheid van die verklaring te

kunnen waarborgen. Daar waar de verklaring afwijkt van de door andere getuigen of betrokkenen afgelegde verklaringen, mag de politieambtenaar de getuige daarmee confronteren mits hij daarbij geen sturende of suggestieve opmerkingen maakt.

10. In deze zaak hebben politieambtenaren een getuige ermee geconfronteerd dat de door haar afgelegde verklaring enigszins afweek van de door anderen afgelegde verklaringen. Daarop heeft de getuige verklaard dat ze twijfelde aan het feit of de aangeefster voor dan wel achter de container stond op het moment dat verzoeker vooruitreed. Uit de verklaring die de getuige later bij de rechter-commissaris heeft afgelegd, valt op te maken dat de politieambtenaren tijdens die confrontatie aan haar hebben gevraagd of ze wel zeker wist of de aangeefster voor of achter de container stond. Uit die verklaring valt ook op te maken dat de getuige de positie van de aangeefster ten opzichte van de container wel weer voor zich zag. De Nationale ombudsman heeft geen reden om te twijfelen aan de juistheid van die door de getuige bij de rechter-commissaris afgelegde verklaring. Uit het feit dat de getuige bij de rechter-commissaris haar eerste verklaring bij de politie heeft bevestigd, kan worden afgeleid dat de politieambtenaren in het tweede verhoor met de enigszins suggestieve vraag of ze wel zeker wist of de aangeefster voor of achter de container stond de getuige onnodig aan het twijfelen hebben gebracht. Aldus hebben de politieambtenaren tijdens die confrontatie gehandeld in strijd met het vereiste van professionaliteit.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

VI. Ten aanzien van de geuite verdenking van manipulatie

Bevindingen

1. Verzoekers klagen erover dat politieambtenaren van het korps het proces-verbaal van het verhoor van een getuige van 23 mei 2003 tendentius hebben opgemaakt, door daarin zonder nadere concretisering op te nemen dat de getuige verklaarde 'in die brief staan dingen die ik niet gezien en niet gezegd heb'. Ook klagen verzoekers erover dat de politieambtenaren het proces-verbaal van voorgeleiding van 23 mei 2003 tendentius hebben opgemaakt door daarin zonder nadere onderbouwing op te nemen dat bij hen sterk de indruk is ontstaan dat verzoeker die getuige heeft willen manipuleren ten einde de waarheid omtrent het gebeurde te verdraaien. Verzoekers merkten in dit verband op dat zij kort na 5 mei 2003 met getuige R. over het incident hadden gesproken. Omdat de getuige moeite had met schrijven, had verzoeker haar verklaring voor haar op papier gezet. Toen de politieambtenaren de getuige tijdens haar verhoor op deze verklaring wezen, had zij opgemerkt dat daarin dingen stonden die zij niet gezien en gezegd had. Zonder aan te geven wat de getuige dan niet had gezien en gezegd had en haar over die opmerking te bevragen, hadden de politieambtenaren in het proces-verbaal van voorgeleiding opgetekend dat zij de indruk hadden dat verzoeker die getuige had willen manipuleren. Volgens verzoekers hadden de politieambtenaren het Openbaar Ministerie aldus tendentius

geïnformeerd.

2. Verzoekers legden bij hun klacht een afschrift over van de verklaring die getuige R. op 26 november 2003 bij de rechter-commissaris had afgelegd. In die verklaring staat onder andere:

"In die verklaring die D. heeft opgesteld, staat dat ik diverse dingen heb horen roepen. Ik heb die dingen niet gehoord. Mevrouw T. (...) heeft mij gezegd wat zij gehoord heeft."

3. De korpsbeheerder deelde in reactie op de klacht mee dat uit de verklaring van de getuige bleek dat verzoeker met de getuige over het incident had gesproken en dat hij haar verklaring op schrift had gezet. De getuige had tegenover de politieambtenaren verklaard dat er in die brief dingen stonden die zij niet gezien en niet gezegd had en daaraan toegevoegd het voorval gezien te hebben totdat verzoeker tegen de container reed. Volgens de korpsbeheerder bleek uit de door de getuige afgelegde verklaring het verschil tussen wat ze wel had gezien en gehoord en hetgeen door verzoeker op schrift was gesteld. Van het niet concretiseren van de uitspraak van de getuige was dan ook in het geheel geen sprake. Verder deelde de korpsbeheerder mee dat de politieambtenaren in het proces-verbaal van voorgeleiding hadden verklaard sterk de indruk te hebben dat verzoeker de getuige had willen manipuleren, ten einde de waarheid omtrent het gebeurde te verdraaien. In tegenstelling tot hetgeen door klager werd beweerd, hadden de politieambtenaren die bewering echter wel onderbouwd. Verzoeker had tijdens zijn verhoor aangegeven dat er een getuige van het voorval was, maar dat hij daarover niet wilde praten. Hij had daarbij gesuggereerd dat deze getuige anoniem wilde blijven uit angst voor represailles. De bewuste getuige was tijdens het onderzoek opgespoord en gehoord. Uit het verhoor bleek dat deze getuige in het geheel niet bang was voor represailles. Ze had bovendien verklaard dat verzoeker haar verklaring in zijn document niet goed had verwoord. Door niet te willen vertellen wie de getuige was en mede gelet op de bewering van deze getuige dat de door verzoeker op schrift gestelde verklaring onjuist was, had verzoeker volgens de korpsbeheerder zelf voeding gegeven aan de vermoedens van de politieambtenaren dat hij de getuige had willen manipuleren en beïnvloeden. De korpsbeheerder benadrukte daarbij dat de politieambtenaren in hun proces-verbaal hadden verklaard dat sprake was van een indruk en dus niet van een vaststaand feit. De korpsbeheerder achtte de klacht niet gegrond.

4. Verzoekers deelden in reactie op het standpunt van de korpsbeheerder mee dat het Openbaar Ministerie zich op grond van de in een proces-verbaal neergelegde informatie een oordeel diende te vormen over een zaak. Volgens verzoekers diende die informatie dan ook zorgvuldig, eenduidig en feitelijk te zijn en mocht op dit punt van de politie professionaliteit en zorgvuldigheid worden verwacht. Het zonder nadere concretisering opnemen van de uitspraak 'in die brief staan dingen die ik niet gezien en niet gezegd heb' voldeed daar niet aan. Verzoekers merkten daarbij op dat de mededeling van de korpsbeheerder, dat uit de tegenover de politie afgelegde verklaring het verschil bleek met

de door verzoeker op schrift gestelde verklaring, geen concretisering was maar een verwijzing. Verder deelden verzoekers mee dat de drie door de getuige afgelegde verklaringen over de toedracht van het incident op 5 mei 2003 grote gelijkenis toonden. Het enige verschil was dat in het proces-verbaal van verhoor niet was opgenomen dat de getuige had gehoord dat de buurvrouw luidkeels kenbaar maakte dat verzoekers niet in M. hoorden en tegen een aantal kinderen riep dat zij het gezien hadden en getuige waren. Volgens verzoekers waren die uitlatingen van de buurvrouw echter gedaan direct na het incident en derhalve voor de toedracht van het incident niet relevant.

5. De korpsbeheerder deelde in reactie op het standpunt van verzoekers mee dat hij in zijn vorige brief had gewezen op de verschillen tussen de verklaring van de getuige in de brief en haar verklaring bij de politie. Volgens hem sprak de inhoud voor zich en meende hij voldoende onderbouwd te hebben waarom de politieambtenaren de indruk hadden dat verzoeker de getuige had willen manipuleren. De weergave in de brief was voor hem gunstiger dan de verklaring die de getuige bij de politie had afgelegd. Verzoeker had belang bij een verklaring die voor hem gunstig zou uitvallen. Indien er sprake was van tendentiekus handelen dan was dat eerder van toepassing op verzoeker dan op de betrokken politieambtenaren.

6. Verzoekers deelden in reactie op het nadere standpunt van de korpsbeheerder mee dat de korpsbeheerder zijn beweringen wederom niet had geconcretiseerd en onderbouwd. Verzoekers wezen in dit verband in het bijzonder op de bewering dat de weergave in de brief van verzoeker gunstiger was dan de verklaring die de getuige bij de politie had afgelegd en merkten daarbij nogmaals op dat het verschil in de verklaringen waarop de korpsbeheerder doelde niet relevant was voor de toedracht van het incident van 5 mei 2003.

Beoordeling

7. Het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving houdt in dat bestuursorganen bij de voorbereiding van hun handelingen de relevante informatie verwerven. Dit vereiste brengt met zich dat een politieambtenaar het nodige onderzoek moet verrichten naar zijn vermoedens over een bepaalde aangelegenheid alvorens daarover aan derden te berichten.

8. In deze zaak hebben politieambtenaren in het proces-verbaal van voorgeleiding aangegeven dat ze sterk de indruk hebben dat verzoeker een getuige heeft willen manipuleren. De politieambtenaren hebben ter onderbouwing daarvan aangegeven dat verzoeker ten onrechte heeft gesuggereerd dat de getuige anoniem wilde blijven uit angst voor represailles en dat de getuige tijdens haar verhoor heeft meegedeeld dat in de schriftelijke verklaring die verzoeker voor haar had opgesteld dingen stonden die zij niet gezien en gezegd had. Uit het proces-verbaal van het verhoor van de getuige blijkt echter niet dat de politieambtenaren de getuige hebben gevraagd om welke dingen het gaat en in

hoeverre die informatie door verzoeker is aangereikt. Hadden ze dit wel gedaan, dan waren ze wellicht niet tot de conclusie gekomen dat verzoeker een getuige heeft willen manipuleren. Uit de verklaring die de getuige bij de rechter-commissaris heeft afgelegd, valt althans op te maken dat de in de schriftelijke verklaring opgetekende dingen die zij niet gezien of gehoord heeft haar niet zijn ingegeven door verzoeker maar zijn verteld door een buurvrouw. De Nationale ombudsman heeft geen reden om te twifelen aan de juistheid van die door de getuige bij de rechter-commissaris afgelegde verklaring. De politieambtenaren hebben de officier van justitie derhalve bericht over hun vermoeden zonder dit eerst deugdelijk te onderzoeken en verifiëren. Aldus hebben de politieambtenaren gehandeld in strijd met het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

VII. Ten aanzien van de in een proces-verbaal neergelegde informatie

Bevindingen

1. Verzoekers klagen erover dat politieambtenaren van het korps het proces-verbaal van voorgeleiding van 23 mei 2003 tendentius hebben opgemaakt door daarin in strijd met de waarheid op te nemen dat is gebleken dat over en weer pesterijen plaatsvonden, door daarin zonder nadere onderbouwing op te nemen dat het hen ambtshalve bekend is dat ook anderen regelmatig hun beklag deden over het gedrag van verzoeker en door daarin in strijd met de waarheid te doen voorkomen dat verzoekers niet genegen zijn om via bemiddeling tot een oplossing van het conflict te komen.

2. Verzoekers brachten in dit verband naar voren dat zij in het proces-verbaal van voorgeleiding zonder onderbouwing werden afgeschilderd als asociaal en veroorzakers. Ze merkten daarbij op dat zij bij hun inzage in het BPS slechts een vijftal mutaties hadden aangetroffen van meldingen die buurtbewoners over hen hadden gedaan. De bewering dat anderen regelmatig hun beklag deden over het gedrag van verzoeker was volgens verzoekers dan ook niet gegrond en stond bovendien in schril contrast met de meer dan vijftig aangiftes dan wel melding die zij gedurende het conflict met de burens hadden gedaan. Verder merkten verzoekers op dat de politie hen nooit met die over hun gedane meldingen had geconfronteerd en nimmer onderzoek had gedaan naar de juistheid ervan. Afgezien van het feit dat de meldingen niet waar waren, was er volgens verzoekers aldus niet gebleken dat er over en weer pesterijen plaatsvonden. Ten slotte merkten verzoekers op dat zij zich altijd bereid hadden getoond om het conflict met de burens via bemiddeling op te lossen, maar dat het steeds de burens waren die te kennen hadden gegeven daar niet aan mee te willen werken. Verzoekers wezen in dit verband op de mededeling van de politie in juli 2001 dat de burens niet wilden meewerken aan een bemiddeling en op het afzeggen door de burens in februari 2003 van het gesprek bij Justitie in de Buurt. Volgens

verzoekers had de ongefundeerde en subjectieve wijze van vastlegging in het proces-verbaal van voorgeleiding de beeldvorming bij het Openbaar Ministerie beïnvloed. De officier van justitie had namelijk naar aanleiding van de door de politie ontvangen informatie meegedeeld: 'het was een rustig buurtje, totdat de familie D. daar kwam wonen'. Voor die onjuiste en ongepaste uitspraak had de procureur-generaal te Den Haag later verontschuldigen aangeboden.

3. De korpsbeheerder deelde in reactie op de klacht mee dat de politieambtenaren in het proces-verbaal hadden vermeld dat verzoekers al jaren in onmin leefden met enkele burens. Vanaf 1997 waren daarvan bij de politie meerdere meldingen en aangiftes binnengekomen en waren er met beide partijen bemiddelingsgesprekken gevoerd. Uit deze gesprekken was gebleken dat er over en weer sprake was van pesterijen. In het proces-verbaal werden een aantal voorbeelden genoemd. Kennelijk beschouwde verzoeker zijn gedrag niet als pesterij. De verklaringen van de burens wezen echter in een andere richting. Verder deelde de korpsbeheerder mee dat uit het proces-verbaal bleek dat het de politieambtenaren ambtshalve bekend was dat ook andere families regelmatig hun beklag deden over het gedrag van verzoeker. In de context waarin deze opmerking was gemaakt, achtte de korpsbeheerder het niet noodzakelijk dat deze bewering nader onderbouwd diende te worden. In het betreffende deel werd slechts informatie verstrekt over de voorgeschiedenis van de problemen en over de persoon van verzoeker. In die zin vond de korpsbeheerder het niet nodig om in het proces-verbaal de namen van deze burens te vermelden. Ten slotte deelde de korpsbeheerder mee dat in het proces-verbaal enkele opmerkingen waren gemaakt over de bemiddelingspogingen van diverse politieambtenaren. De politieambtenaren hadden onder andere verklaard dat bemiddelingspogingen waren gestaakt omdat beide partijen niet op één lijn te krijgen waren, omdat de wil om er met elkaar uit te komen ontbrak en omdat beide partijen onvoldoende gemotiveerd waren. Over de schuldvraag werd in het proces-verbaal niet gesproken. De politieambtenaren hadden duidelijk willen maken dat de standpunten zodanig waren verhard dat bemiddelen geen optie meer was. De korpsbeheerder achtte de klacht dan ook ongegrond.

4. Verzoekers brachten in reactie op het standpunt van de korpsbeheerder naar voren dat de eerste problemen zich pas in de loop van 2000 voordeden, met als dieptepunt de brandstichting in de oudejaarsnacht. Na de mededeling van het politiekorps in juli 2000, dat de burens niet wilde meewerken en verdere bemiddeling door de politie geen zin had, begonnen de problemen echter pas goed. Het politiekorps liet hen vanaf dat moment aan hun lot over, weigerde om aangiftes en meldingen op te nemen en deed niets met hun meer dan vijftig aangiftes dan wel meldingen. Verder brachten verzoekers naar voren dat de in het proces-verbaal genoemde voorbeelden van pesterijen onjuist waren en dat van pesterijen over en weer dus geen sprake was. Ook de bewering dat verdere bemiddeling weinig zin had gezien de geringe motivatie van beide partijen was onjuist en tendentius. Verzoekers wezen in dit verband op de door politieambtenaren tijdens de hoorzitting van

de klachtencommissie op 14 mei 2004 gedane mededelingen. Een politieambtenaar had aldaar aangegeven dat het niet mogelijk bleek beide partijen om de tafel te krijgen, omdat de familie X dat niet wilde en dat het traject van Justitie in de Buurt was gestrand door onwil van de familie X om tot een gesprek te komen. Een andere politieambtenaar had opgemerkt dat het de bedoeling was dat de gesprekken zouden resulteren in een convenant, maar dat dit niet was gelukt omdat de familie X daar niet aan wilde meewerken. Verder merkten verzoekers in dit verband op dat noch uit het dossier, noch op enigerlei andere wijze viel op te maken dat zij niet tot een gesprek of oplossing bereid en onvoldoende gemotiveerd zouden zijn geweest. Volgens verzoekers bleek juist uit het dossier hun herhaald en voortdurend herinneren aan bemiddeling en het pogen zaken in beweging te krijgen. Tenslotte brachten verzoekers naar voren dat de korpsbeheerder de bewering dat anderen regelmatig hun beklag deden over verzoekers niet hard kon maken, althans dat een vijftal mutaties in het BPS hier geen blijk van gaf.

5. De korpsbeheerder deelde in reactie op het standpunt van verzoekers mee dat hem uit informatie uit het BPS was gebleken dat verzoekers in 1997 in M. waren gaan wonen. De problemen met de burens ontstonden een jaar later. Verzoekers verschenen op 30 juli 1999 op het politiebureau om te melden dat ze sinds augustus 1998 problemen hadden met de familie X nadat verzoekers opmerkingen hadden gemaakt over lawaaioverlast. De bewering van verzoekers dat de eerste concrete problemen zich in de loop van 2000 voordeden was volgens de korpsbeheerder dan ook in strijd met de waarheid. Verder deelde de korpsbeheerder mee dat daar waar verzoekers schreven dat het dossier bevestigde dat zij niet pestten, verzoekers het kennelijk niet zo nauw met de waarheid namen. De korpsbeheerder wees hierbij op een tiental mutaties die in de periode van januari 2001 tot mei 2003 waren opgemaakt in het BPS. Volgens de korpsbeheerder probeerden verzoekers in hun reactie de inhoud ervan weliswaar te weerleggen, maar was het een feit dat er over hen was geklaagd door meerdere buurtgenoten. De opmerking in het proces-verbaal van voorgeleiding dat het de politieambtenaren bekend was dat ook andere families regelmatig hun beklag deden over het gedrag van verzoeker was dus juist. De opmerking was informatief bedoeld en in dat geval kon volgens de korpsbeheerder worden volstaan met de opmerking dat dit gegeven ambtshalve bekend was. Ten slotte deelde de korpsbeheerder mee dat de politie veel energie gestoken had in pogingen de geschillen tussen de buurtgenoten op te lossen. Zowel de buurtagent als de chef van de betreffende basiseenheid had gesprekken met betrokkenen gevoerd. Verzoekers legden de schuld van het mislukken van de bemiddelingspogingen bij de familie X. Vast stond dat deze familie aanvankelijk wilde meewerken aan een oplossing van het conflict. Echter toen bleek dat de pesterijen van verzoekers gewoon doorgingen, zagen ze daar op een gegeven moment van af. Bovendien kon vooral mevrouw X een confrontatie met verzoekers emotioneel niet aan. Ten slotte deelde de korpsbeheerder mee dat ook verzoekers zich weinig coöperatief hadden opgesteld toen de wijkagent een bemiddelingspoging deed. Hij wees daarbij op een mutatie in het BPS van 15 maart 2001 waaruit bleek dat verzoekers geen genoegen hadden genomen met voorstellen van de

wijkagent en waren beginnen te dreigen met het indienen van een klacht. Verzoeker had bij die gelegenheid aangegeven geen vertrouwen in de politie te hebben. Volgens de korpsbeheerder spraken verzoekers wel uit open te staan voor bemiddeling, maar had hun gedrag ertoe bijgedragen dat de familie X was afgehaakt.

6. Verzoekers brachten in reactie op het nadere standpunt van de korpsbeheerder naar voren dat geluidsoverlast de eerste signalen van onaangepast gedrag van de familie X waren. De eerste concrete problemen zoals het bekrassen van hun auto, deden zich echter pas in de loop van 2000 voor. Verder brachten verzoekers naar voren dat de opmerking van de korpsbeheerder, dat verzoeker zijn gedrag kennelijk niet als pesterij beschouwde, ongepast en tendentius was. Ze merkten daarbij nogmaals op dat zij niet pestten en wezen erop dat ook ter zake de vijf nieuwe mutaties in het BPS waarop de korpsbeheerder had gewezen nimmer hoor en wederhoor was toegepast. Verder merkten ze op dat die nieuwe mutaties meldingen waren van de familie X en de korpsbeheerder de juistheid van de opmerking in het proces-verbaal van voorgeleiding, dat het de politieambtenaren bekend was dat ook andere families regelmatig hun beklag deden over het gedrag van verzoeker, dus nog altijd niet had onderbouwd. Ten slotte brachten verzoekers naar voren dat de opmerking van de korpsbeheerder dat ook verzoekers zich weinig coöperatief hadden opgesteld toen de wijkagent een bemiddelingspoging deed uitsluitend was gericht op de hem passende informatie en voorbijgging aan de in het dossier aanwezige rode draad dat de familie X vanaf het begin stelselmatig iedere vorm van medewerking had geweigerd. Verzoekers wezen daarbij op een mutatie in het BPS van 8 februari 2001 waaruit bleek dat de wijkagent voorafgaande aan het gesprek op 15 maart 2001 al met de familie X over het conflict had gesproken en op grond daarvan reeds tot de conclusie was gekomen dat bemiddeling door middel van een gesprek tussen beide families absoluut niet meer mogelijk was. Toen dit in het gesprek op 15 maart 2001 doorklonk, hadden zij hun verontrusting uitgesproken over de vooringenomenheid en objectiviteit van de wijkagent aangaande het conflict.

Beoordeling

7. Ook hier speelt het vereiste van administratieve nauwkeurigheid (zie hiervoor, onder III.6.). Zoals aangegeven brengt dit vereiste met zich mee dat een politieambtenaar informatie dient te verstrekken die waarheidsgetrouw en correct geformuleerd is.

8. In deze zaak hebben de politieambtenaren in het proces-verbaal van bevindingen geschreven dat hun is gebleken dat er tussen verzoekers en de familie X over en weer pesterijen plaatsvonden. Die mededeling doet voorkomen dat het gaat om vaststaande feiten. Aangezien echter de conclusie dat verzoekers ook hebben gepest is gebaseerd op meldingen van de familie X die niet zijn onderzocht of geverifieerd, is de mededeling van de politieambtenaren niet correct. De in het proces-verbaal door de politieambtenaren gemaakte opmerking dat het hun ambtshalve bekend is dat ook anderen regelmatig hun

beklag deden over het gedrag van verzoeker, is evenmin juist. Die opmerking doet namelijk voorkomen dat de politie een flink aantal meldingen van anderen dan de directe burens van verzoekers heeft ontvangen. Uit het BPS van de politie blijkt evenwel dat er over een periode van januari 2001 tot mei 2003 slechts vijf van dergelijke meldingen zijn gedaan. Ten slotte doet de in het proces-verbaal gedane mededeling dat bemiddeling geen zin heeft gezien de geringe motivatie van betrokken partijen onvoldoende recht aan de feitelijke gang van zaken. Uit de verklaringen van de politieambtenaren tijdens de hoorzitting bij de klachtenadviescommissie en uit de brieven van Justitie in de Buurt valt namelijk op te maken dat het eerst en vooral de familie X is geweest die niet aan bemiddeling wilde meewerken. De politieambtenaren hebben ten aanzien van de in het proces-verbaal neergelegde informatie aldus gehandeld in strijd met het vereiste van administratieve nauwkeurigheid.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

VIII. Ten aanzien van de behandeling van de op 17 en 20 november 2003 ingediende klachten

Bevindingen

1. Verzoekers klagen erover dat het politiekorps hun bij brieven van 17 en 20 november 2003 ingediende klachten niet conform het (toen) geldende klachtenreglement heeft behandeld. Verzoekers brachten in dit kader naar voren dat zij er onder andere over hadden geklaagd dat de districtschef helemaal niets had gedaan met hun vele schriftelijke aangiftes en meldingen. De klachtbehandelaar had in de samenvatting slechts opgenomen dat verzoekers erover hadden geklaagd dat de leiding van het district informatie niet had ingevoerd in het BPS en correspondentie niet centraal had laten registreren. Vervolgens had de klachtbehandelaar bij de inrichting van zijn onderzoek als uitgangspunt gehanteerd dat een klacht slechts mogelijk was over de wijze waarop een ambtenaar zich had gedragen jegens een persoon en dat de klachtenregeling niet was bedoeld om beleidsregels of delen van de bedrijfsvoering ter discussie te stellen. Volgens verzoekers had de klachtbehandelaar verder opgemerkt dat acceptatie van dat uitgangspunt inhield dat geen sprake was van een klacht tegen een gedraging van een districtschef, zodat deze onbelast de klacht kon doen onderzoeken. Ook brachten verzoekers naar voren dat de klachtbehandelaar tijdens de gesprekken op 16 februari 2004 en 15 maart 2004 alleen had gesproken over het klaagschrift van 3 november 2003 en hun niet toestond om ook te praten over de klaagschriften van 17 en 20 november 2003. Verder brachten verzoekers naar voren dat zij zich herhaald bij zowel de korpsbeheerder als de klachtenadviescommissie erover hadden beklagd dat de klachtbehandelaar hen alleen over het klaagschrift van 3 november 2003 had gehoord en niet over de klaagschriften van 17 en 20 november 2003, de

klachten te traag had behandeld en - in strijd met het toen geldende artikel 6 van de klachtenregeling (zie Achtergrond, onder 1.) - de verslagen van de gehoorde politieambtenaren en getuigen niet naar hen had toegestuurd.

2. De korpsbeheerder deelde in reactie op de klacht mee dat het klachtonderzoek was beoordeeld door de klachtenadviescommissie en dat deze had geconcludeerd dat het onderzoek naar de klacht naar behoren was verricht. Hij conformeerde zich aan het standpunt van de commissie. Volgens hem was het aan de commissie om te beoordelen of het onderzoek voldoende informatie had opgeleverd op basis waarvan zij tot een afgewogen advies kon komen. Bovendien was het aan de commissie of zij zich conformeerde aan de samenvatting en de adviezen van de klachtbehandelaar. De klachtenadviescommissie had daarin een eigen verantwoordelijkheid. Verder deelde de korpsbeheerder mee dat de klacht over het verrichten van onderzoek door een ondergeschikte van de beklagde reeds door hem was behandeld bij brief van 17 november 2005 en dat hij aan de inhoud daarvan niets had toe te voegen. Voorts bestreed de korpsbeheerder de bewering van verzoekers dat ze niet waren gehoord over delen van hun klachten. De klachtbehandelaar had verzoekers tweemaal gehoord en ze hadden voldoende ruimte gekregen om hun klachten toe te lichten. Ze hadden steeds inhoudelijk kunnen reageren op opmerkingen en vragen van de klachtbehandelaar. Door het gedrag van verzoeker moest het tweede gesprek met de klachtonderzoeker worden afgebroken. Ook verwierp de korpsbeheerder de beschuldiging van verzoekers dat de klachtbehandelaar hun klachten niet voortvarend had behandeld en bij de behandeling informatie had betrokken waarop verzoekers niet inhoudelijk hadden kunnen reageren. De klacht van verzoekers bevatte een groot aantal klachtelementen, waardoor veel tijd nodig was om onderzoek te doen. Bovendien bleven verzoekers tijdens het klachtonderzoek veelvuldig brieven verzenden die dienden te worden betrokken in het klachtonderzoek. Het was logisch dat dergelijke klachten niet in een kort tijdsbestek konden worden behandeld en afgerond. De korpsbeheerder achtte de klacht ongegrond.

3. De Nationale ombudsman wees de korpsbeheerder erop dat de aangehaalde brief van 17 november 2005 deel uitmaakte van een ander dossier, waarin onderzoek werd verricht naar de klacht van verzoekers over de afhandeling van hun verzoek om inzage in de politieregisters. De Nationale ombudsman verzocht de korpsbeheerder ten behoeve van het onderzoek in deze zaak niet zonder meer te verwijzen naar brieven die deel uitmaakten van dat andere dossier en vroeg hem nogmaals om een reactie op de klacht.

4. De korpsbeheerder bracht in reactie daarop naar voren dat in artikel 5 van de toen geldende klachtenregeling van het politiekorps (zie Achtergrond, onder 1.) stond dat met het feitelijke onderzoek in beginsel de naast hogere chef van een ambtenaar werd belast. De burgemeester mocht daarvan afwijken. Mocht de conclusie zijn dat een deel van de klacht was gericht tegen de districtschef, dan bood de klachtenregeling mogelijkheden om de klacht te laten onderzoeken door een andere persoon dan de direct leidinggevende van de districtschef, in dit geval de korpschef. Van deze mogelijkheid had de burgemeester

gebruik gemaakt. De medewerker die de klacht had onderzocht was weliswaar een ondergeschikte van de districtschef, maar was volgens de korpsbeheerder terdege in staat een objectief en kwalitatief onderzoek te verrichten. Bovendien had hij ruime ervaring met klachtonderzoeken. De door hem opgestelde rapportage getuigde daarvan. De korpsbeheerder merkte daarbij op dat zijn standpunt werd onderschreven door de klachtenadviescommissie, die in haar overwegingen had geoordeeld dat het onderzoek naar de klacht naar behoren was verricht. Verder bracht de korpsbeheerder naar voren dat verzoekers kennelijk moeite hadden met de samenvatting van hun klachten in het advies van de klachtencommissie. Een dergelijke samenvatting was slechts bedoeld om de korpsbeheerder in het kort te informeren waarover de klachten gingen. Met de samenvatting werd niet beoogd een volledig beeld te geven van de klachten van verzoekers. Het maakte daarom ook geen deel uit van de bevindingen van de commissie. Op de volgende pagina's van het advies werd onder het hoofdstuk 'Bevindingen' een ruimere samenvatting van de inhoud van de klachten weergegeven.

5. Verzoekers brachten in reactie op het standpunt van de korpsbeheerder nogmaals naar voren dat zij zich herhaald hadden beklaagd over de wijze van klachtbehandeling en de trage voortgang ervan. Ze wezen daarbij op hun brief van 18 februari 2004 aan de klachtenadviescommissie waarin ze hadden geschreven dat ze op 16 februari 2004 door de klachtbehandelaar waren gehoord over het klaagschrift van 3 november 2003 en daarbij meermalen kenbaar hadden gemaakt ook inzake de klaagschriften van 17 en 20 november 2003 gehoord te willen worden en dat ze hadden verzocht om de verslagen van de gehoorde politieambtenaren en getuigen. Ook wezen verzoekers op hun brief van 27 februari 2004 aan de klachtenadviescommissie waarin ze hadden geschreven dat zij in het gesprek van 16 februari 2004 hadden meegedeeld dat hun voorkeur er te allen tijde naar uitging in gesprek te komen en tot oplossingen te komen en de klachtbehandelaar hadden verzocht de bereidheid hierover binnen het politiekorps te polsen en kort te sluiten. Verder wezen verzoekers op hun brief van 16 maart 2004 aan de korpsbeheerder, waarin ze hadden geschreven dat zij onmogelijk nog vertrouwen konden hebben in de aanpak en handelwijze van de klachtbehandelaar nu hun was gebleken dat deze geen invulling had gegeven aan hun eerdere verzoeken en in het volggerek op 15 maart 2004 nadrukkelijk had laten merken het politiekorps te vertegenwoordigen. Verzoekers merkten daarbij op dat bij het beëindigen van het volggerek op 15 maart 2004 van hun zijde geen onvertogen woord was gevallen. Verder brachten verzoekers naar voren dat de bewering van de korpsbeheerder, dat mocht de conclusie zijn dat een deel van de klacht tegen de districtschef was gericht de burgemeester gebruik had gemaakt van de mogelijkheid de klacht te laten onderzoeken door een andere persoon dan de korpschef, ongeloofwaardig was. Verzoekers merkten daarbij op dat in het verslag van de klachtenadviescommissie daarover niets stond vermeld en dat het indertijd door de klachtbehandelaar gehanteerde uitgangspunt niet voor een andere uitleg vatbaar was. Bovendien stond volgens verzoekers de beslissing om een ondergeschikte te belasten met het onderzoek haaks op de voor klachtbehandeling gewenste zorgvuldigheid.

6. De Nationale ombudsman verzocht de korpsbeheerder om bij zijn reactie op het standpunt van verzoekers een afschrift toe te sturen van de gespreksverslagen en de rapportage die de klachtbehandelaar had opgemaakt in het kader van de behandeling van de bij brieven van 17 en 20 november 2003 ingediende klachten.

7. De korpsbeheerder deelde in reactie daarop mee dat hij niet weersprak dat verzoekers zich er over hadden uitgelaten dat zij er de voorkeur aan gaven zaken te willen uitpraten en afspraken te willen maken om tot oplossingen te komen. Uit de manier waarop vooral verzoeker zich tijdens het onderzoek had gedragen was hem daarvan echter niets gebleken. De toonzetting van verzoeker was agressief en tendentiekus. Hij uitte zich frequent in irritaties oproepende (voor)oordelen die een constructief gesprek blokkeerden. Verzoekers legden bij voortdurende de schuld van problemen bij anderen en confrontaties met zijn eigen gedrag resulteerden in primaire, denigrerende verbale reacties. Volgens de korpsbeheerder was dit geen basis om tot afspraken te komen. Verder deelde de korpsbeheerder mee dat inderdaad in het advies van de klachtenadviescommissie niet was vermeld dat de burgemeester gebruik had gemaakt van de mogelijkheid de klacht te laten onderzoeken door een andere persoon. Dat wilde echter niet zeggen dat dit niet juist was. De burgemeester was volgens de korpsbeheerder al bij aanvang van het klachtonderzoek schriftelijk geïnformeerd. Ten slotte deelde de korpsbeheerder mee dat hij aan het verzoek om een afschrift toe te sturen van het gespreksverslag van de klachtbehandelaar met verzoekers niet kon voldoen, daar de klachtbehandelaar het gesprek had verwoord in zijn opgemaakte rapportage. De korpsbeheerder legde daarbij de door de klachtbehandelaar op 24 maart 2004 opgemaakte rapportage over, waarin de klachtbehandelaar had geschreven dat hij in het gesprek op 16 februari 2004 verder geen inzicht noch valide onderbouwing had gekregen voor de bewering van verzoekers dat de politie niet objectief zou zijn dan wel niet boven partijen zou staan en waaruit bleek dat de klachtbehandelaar op 5 maart 2004 uitgebreid had gesproken met een aantal betrokken politieambtenaren.

8. Verzoekers brachten in reactie op het aanvullende standpunt van de korpsbeheerder naar voren dat deze zich kennelijk moest verlagen tot ongemotiveerde zwartmakerij. Verzoekers merkten daarbij op dat het eerste gesprek met de klachtbehandelaar nog geen uur had geduurd, dat daarbij alleen was gesproken over hun klaagschrift van 3 november 2003 en dat hun kenbaar gemaakte voorkeur om met het politiekorps in gesprek te gaan aanleiding was geweest tot het agenderen van een volggesprek. Toen echter tijdens het volggesprek bleek dat er geen invulling was gegeven aan het verzoek om bij het politiekorps de bereidheid tot een gesprek te polsen en de klachtbehandelaar liet merken het politiekorps te vertegenwoordigen, hadden ze meegedeeld onmogelijk nog vertrouwen te kunnen hebben in de aanpak van de klachtbehandelaar. Zonder inhoudelijk gesproken te hebben over hun klaagschriften van 17 en 20 november 2003 hadden ze het gesprek na circa twintig minuten beëindigd. Daarbij was er van hun zijde evenwel geen onvertogen woord gevallen. Verder brachten verzoekers naar voren dat de bewering van de

korpsbeheerder, dat de burgemeester al bij aanvang van het klachtonderzoek schriftelijk was geïnformeerd, nergens uit bleek en dat de burgemeester tijdens een gesprek met hen in november 2005 zelfs had aangegeven hiermee onbekend te zijn.

Beoordeling

Ten aanzien van de klachtbehandelaar

9. Het beginsel van fair play houdt voor bestuursorganen in dat zij burgers de mogelijkheid geven hun procedurele kansen te benutten. Dit brengt met zich mee dat een bestuursorgaan bij de behandeling van een klacht het onderwerp van de klacht adequaat dient te identificeren, teneinde de burger de mogelijkheid te geven diens procedurele kansen te benutten.

10. De klachtbehandelaar heeft na ontvangst van verzoekers klacht een klachtsamenvatting opgesteld. In deze samenvatting was de klacht over de districtschef niet opgenomen omdat de klachtbehandelaar van mening was dat er geen sprake was van een concrete gedraging van de districtschef jegens verzoeker waarover geklaagd kon worden. Verzoeker is van mening dat hiermee geen recht is gedaan aan zijn oorspronkelijke klacht. Op grond van artikel 2 van de Klachtenregeling Regionale politie Groningen (oud) (zie Achtergrond, onder 1.) kan een ieder een klacht indienen over de wijze waarop een ambtenaar van het regionale politiekorps zich jegens een natuurlijk persoon heeft gedragen. De door verzoekers ingediende klacht dat de districtschef niets heeft gedaan met hun vele schriftelijke aangiftes en meldingen, is aan te merken als een klacht over een concrete gedraging van een politieambtenaar. De Nationale ombudsman is dan ook van oordeel dat de klachtbehandelaar die klacht dan ook ten onrechte niet als zodanig in behandeling heeft genomen en dat het uitgangspunt van het onderzoek niet volledig is geweest. Verder zijn volgens verzoekers tijdens de klachtbehandeling door de korpsbeheerder hun klachten van 17 en 20 november 2003 in het geheel niet besproken. Uit de in het rapport gemaakte opmerking van de klachtbehandelaar dat hij in het gesprek op 16 februari 2004 verder geen inzicht noch valide onderbouwing had gekregen voor de bewering van verzoekers dat de politie niet objectief zou zijn dan wel niet boven partijen zou staan, kan worden opgemaakt dat er wel over de klachtbrief van 17 november 2003 is gesproken. Dit laat echter onverlet dat uit het rapport van de klachtbehandelaar niet blijkt dat er ook is gesproken over de klachtbrief van 20 november 2003. Uit het bovenstaande volgt dat de inhoud van de klacht niet adequaat is weergegeven en behandeld en dat verzoekers hierdoor niet hun procedurele kansen hebben kunnen benutten. De klachtbehandelaar heeft hiermee gehandeld in strijd met het vereiste van fair play.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

Ten aanzien van het behandelen van de klacht door een onderschikte van de districtschef

11. Het verbod van vooringenomenheid houdt in dat bestuursorganen zich actief opstellen om iedere vorm van een vooropgezette mening of de schijn van partijdigheid te vermijden. Dit betekent dat een ambtenaar die is belast met het inhoudelijke onderzoek naar de klacht onafhankelijk en objectief het onderzoek kan doen.

12. De klacht van verzoekers over een gedraging van de districtschef is door een ondergeschikte onderzocht. Artikel 5 van de klachtenregeling (oud) bepaalt dat in beginsel de naast hogere chef het onderzoek naar de klacht verricht. Onder omstandigheden mag daarvan worden afgeweken. Volgens de korpsbeheerder mocht er in dit geval ook worden afgeweken van deze regel omdat de klachtbehandelaar ervaren en deskundig was.

13. De Nationale ombudsman is van oordeel dat klachtbehandeling van klachten over een leidinggevende door diens ondergeschikte niet juist is. Wanneer een ondergeschikte een gedraging moet onderzoeken die zijn direct leidinggevende betreft, ontstaat er een situatie waarbij vraagtekens kunnen worden geplaatst bij de onafhankelijkheid en objectiviteit van de klachtbehandelaar. Hoewel de korpsbeheerder aangeeft dat de klachtbehandelaar ervaren en deskundig is, doet dit niets af aan het feit dat er een schijn van partijdigheid ontstaat die voorkomen moet worden. De klachtbehandelaar heeft gehandeld in strijd met het verbod van vooringenomenheid.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

Ten aanzien van het horen

14. Ook hier speelt het beginsel van fair play (zie hiervoor onder VIII.9.). Zoals aangegeven houdt dit beginsel in dat bestuursorganen burgers de mogelijkheid geven hun procedurele kansen te benutten.

15. Op grond van artikel 6 van de klachtenregeling (oud) dienen in ieder geval de klager en de ambtenaar te worden gehoord. Van de gesprekken moet een verslag worden gemaakt en de klager en de ambtenaar dienen een exemplaar van deze verslagen te ontvangen. Uit het onderzoek van de Nationale ombudsman is vast komen te staan dat de klachtbehandelaar geen verslagen heeft gemaakt van de met verzoekers en de politieambtenaren gevoerde gesprekken. In plaats daarvan heeft de klachtbehandelaar de inhoud van die gesprekken verwerkt in zijn rapport. Hoewel deze handelwijze van de klachtbehandelaar in strijd is met de destijds geldende klachtenregeling, acht de Nationale ombudsman het niet onjuist dat de klachtbehandelaar voor een dergelijke handelwijze heeft gekozen. De destijds geldende klachtenregeling ging verder dan wat de Algemene wet bestuursrecht eist. Nu hetgeen de klachtbehandelaar heeft gedaan niet in strijd is met de bepalingen uit de Algemene wet bestuursrecht, is de Nationale ombudsman van oordeel dat de klachtbehandelaar niet in strijd heeft gehandeld met het vereiste van fair play.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

Ten aanzien van het niet voortvarend behandelen van de klacht

16. Het vereiste van voortvarendheid houdt in dat bestuursorganen slagvaardig en met voldoende snelheid optreden.

17. Op grond van artikel 12 van de klachtenregeling (oud) (zie Achtergrond, onder 1.) dient een klacht in beginsel binnen tien weken na de indiening te worden afgedaan. Deze termijn is inclusief de behandelingstermijn van de klachtenadviescommissie. In verzoekers zaak heeft de klachtbehandelaar verzoekers echter pas na zo'n twaalf weken voor het eerst uitgenodigd voor een gesprek. Zijn rapport is pas zo'n zeventien weken na indiening van de klacht ingestuurd naar de klachtenadviescommissie. Hoewel de Nationale ombudsman de korpsbeheerder kan volgen in zijn standpunt dat de correspondentie met verzoekers voor enige vertraging in de afhandeling van de klacht kan hebben gezorgd, kan dat echter een dergelijk lange behandelingsduur niet rechtvaardigen. Aldus is gehandeld in strijd met het vereiste van voortvarendheid.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

IX. Ten aanzien van het niet behandelen van de op 14 mei 2004 ingediende klachten

Bevindingen

1. Verzoekers klagen erover dat het politiekorps hun bij brief van 14 mei 2004 ingediende klachten ten onrechte niet in behandeling heeft genomen. Verzoekers merkten in dit verband op dat de korpsbeheerder in de brief van 18 juni 2004 had geschreven dat hij ingevolge de artikelen 9:4 en 9:8, eerste lid van de Algemene wet bestuursrecht (zie Achtergrond, onder 2.) niet verplicht was de in de brief van 14 mei 2004 genoemde klachten te behandelen, daar een deel niet was gericht op concrete gedragingen van politieambtenaren en een deel een herhaling betrof van klachten die verzoekers in het najaar van 2003 hadden ingediend en die inmiddels waren onderzocht. Volgens verzoekers was die conclusie echter niet juist. De bij brief van 14 mei 2004 ingediende klachten waren specifiek gericht op de handelwijze van politieambtenaren van dat korps ter zake het incident van 5 mei 2003, hetgeen bij de behandeling van de in november 2003 ingediende klachten niet was onderzocht.

2. De korpsbeheerder deelde in reactie op de klacht mee dat hij zich in dezen formeel opstelde en vaststelde dat de klacht aangaande het incident op 5 mei 2003 niet was ingediend binnen de daarvoor geldende termijn van een jaar nadat de gedraging waarover werd geklaagd had plaatsgevonden. Volgens de korpsbeheerder hoefden dergelijke klachten door hem niet in behandeling te worden genomen. Hij achtte de klacht dan ook ongegrond. Verder deelde de korpsbeheerder nog mee dat de bij brief van 14 mei 2004

ingediende klachten betrekking hadden op het door politieambtenaren uitgevoerd strafrechtelijk onderzoek en dat de klachtenregeling niet de geëigende weg was om daarover te klagen. Volgens de korpsbeheerder maakten de politieambtenaren met betrekking tot hun bevindingen proces-verbaal op en legden ze op deze wijze verantwoording af aan de officier van justitie en de rechter. Het was uiteindelijk aan de rechter om te beoordelen of het strafrechtelijk onderzoek juist was uitgevoerd.

3. De Nationale ombudsman wees de korpsbeheerder erop dat in deze zaak de officier van justitie de aangifte tegen verzoeker uiteindelijk had geseponeerd en dat de strafrechter dus in het geheel niet had beoordeeld of het strafrechtelijke onderzoek juist was uitgevoerd. De Nationale ombudsman merkte daarbij op dat in een dergelijk geval het in de Algemene wet bestuursrecht neergelegde klachtrecht dus juist de geëigende weg was om de gedragingen van de politie aangaande het opsporingsonderzoek aan de orde te stellen.

4. Verzoekers brachten in reactie op het standpunt van de korpsbeheerder naar voren dat de korpsbeheerder de bij brief van 18 juni 2004 opgevoerde redenen om de klachten niet te behandelen kennelijk niet kon onderbouwen en nu krampachtig en ten onrechte stelde dat hun bij brief van 14 mei 2004 ingediende klachten niet binnen de daarvoor geldende termijn van een jaar zouden zijn ingediend. Verzoekers wezen in dit verband op de datum van 10 juni 2003 waarop het proces-verbaal van het opsporingsonderzoek was gesloten en merkten daarbij op dat zij dus niet eerder van de daarin beschreven gedragingen van de politieambtenaren kennis konden nemen. Verder merkten verzoekers op dat de klachten over de handelwijze van politieambtenaren van dat korps ter zake het incident van 5 mei 2003 reeds lange tijd klaar lagen, maar dat in overleg met de klachtencoördinator was besloten de indiening daarvan op te schorten tot na de hoorzitting van 14 mei 2004. Dit ter voorkoming van verdere vertraging van hun in november 2003 ingediende klachten. Verzoekers wezen daarbij op hun brief van 14 mei 2004 aan de korpsbeheerder waarin ze dit hadden geschreven.

5. De korpsbeheerder deelde in reactie op het standpunt van verzoekers mee dat het niet relevant was wanneer verzoekers kennis hadden genomen van de beschreven gedragingen. De termijn voor het indienen van een klacht was bepaald op een jaar omdat van beklagden niet mag worden verwacht dat ze na meer dan een jaar nog precies weten wat er is voorgevallen. Verder deelde de korpsbeheerder mee dat de klachtencoördinator zich niet kon herinneren een afspraak met verzoekers te hebben gemaakt over het wachten met het indienen van de klachten. Hij merkte daarbij op dat verzoekers zich met betrekking tot het indienen van klachten en het schrijven van brieven bovendien nimmer hadden laten weerhouden door politieambtenaren.

6. Verzoekers brachten in reactie op het standpunt van de korpsbeheerder naar voren dat het hen gezien de wijze van klachtbehandeling door het politiekorps niet verbaasde dat de klachtencoördinator zich de afspraak niet kon herinneren. Verder brachten verzoekers naar voren dat het feit dat de korpsbeheerder voorbijging aan de bij brief van 18 juni 2004

genoemde redenen om de klachten niet te behandelen en zich thans beperkte tot een nieuwe reden, de kwaliteit van de wijze van klachtbehandeling door het politiekorps illustreerde.

Beoordeling

7. Ook hier speelt het beginsel van fair play (zie hiervoor onder VIII.9.). Zoals aangegeven houdt dit beginsel in dat bestuursorganen burgers de mogelijkheid geven hun procedurele kansen te benutten.

8. De door de korpsbeheerder aangehaalde reden om de klachten van verzoekers van 14 mei 2004 niet in behandeling te nemen, is niet juist. De klachten van verzoekers zien namelijk op gedragingen die in de eerdere klaagschriften niet als zodanig naar voren zijn gebracht. Ook is de Nationale ombudsman van mening dat de door de korpsbeheerder opgevoerde reden, namelijk het verstrijken van de jaartermijn, evenmin juist is. Gezien de samenhang van de klacht met een eventuele strafrechtelijke procedure, konden verzoekers in redelijkheid eerst de vervolgingsbeslissing van de officier van justitie afwachten. Zouden zij dit niet hebben gedaan dan zou de korpsbeheerder immers op grond van artikel 9:8, eerste lid onder f Awb de klachten buiten behandeling hebben kunnen laten. Na de sepotbeslissing hebben verzoekers binnen een redelijke termijn hun klacht alsnog ingediend. De korpsbeheerder heeft aldus gehandeld in strijd met het vereiste van fair play.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

X. Ten aanzien van de bejegening in mutaties en verslagen

Bevindingen

1. Verzoekers klagen erover dat de politieambtenaren zich in diverse mutaties in het bedrijfsprocessensysteem van het korps, in het verslag van de hoorzitting en in het advies van de klachtencommissie tendentiekus en onbetamelijk over hen hebben uitgelaten. Verzoekers wezen in dit verband onder andere op een mutatie in het BPS van 17 mei 2001 waarin een politieambtenaar had geschreven dat aangever het in deze zaak hogerop had gezocht en in het Openbaar Ministerie te Groningen een nieuwe uitdaging had gevonden om zijn slachtofferrol te benadrukken en op een mutatie in het BPS van 16 mei 2003 waarin een politieambtenaar had geschreven dat een buurjongen een met hem gemaakte afspraak had geschonden en verzoeker weer in de rol van slachtoffer kon kruipen. Verder wezen verzoekers erop dat de wijkagent tijdens de hoorzitting had verklaard dat hij afscheid had genomen van verzoekers en daar niet meer op terugkwam en dat in het advies van de klachtencommissie was geschreven dat twee politieambtenaren hadden verklaard

niet meer ontvankelijk te zijn voor overleg met klagers. Volgens verzoekers waren deze uitspraken in het licht van de brandstichting bij hun woning en de vele door hen gedane aangiftes en meldingen van belediging, bedreiging en vernielingen onbehoorlijk en tekenden ze de vooringenomenheid van het politiekorps ten aanzien van hun persoon en de passiviteit van het politiekorps aangaande het conflict.

2. De korpsbeheerder deelde in reactie op de klacht mee dat hem, kennisnemende van de diverse documenten, niet was gebleken dat de politieambtenaren zich tendentius en onbetamelijk hadden uitgelaten. Van politieambtenaren mocht worden verwacht dat zij hun bevindingen ongecensureerd vastlegden in de daarvoor bestemde documenten in het BPS. Het vermelden van persoonlijke opvattingen over verzoekers diende te geschieden binnen de grenzen van fatsoen. Volgens de korpsbeheerder waren deze grenzen door de politieambtenaren niet overschreden. Verder deelde de korpsbeheerder mee dat tijdens de hoorzitting de politieambtenaren eerlijk antwoord hadden gegeven op vragen van leden van de klachtenadviescommissie. De kans bestond alsdan dat de antwoorden verzoekers niet welgevallig waren. Volgens de korpsbeheerder kon de politieambtenaren daarover echter geen verwijt worden gemaakt. Hij achtte de klacht dan ook ongegrond.

3. Verzoekers brachten in reactie op het standpunt van de korpsbeheerder naar voren dat uit de mutatie van 17 mei 2001 kon worden opgemaakt dat de politieambtenaar het Openbaar Ministerie tendentius had geïnformeerd. Ze wezen in dit verband op de verwijten die het Openbaar Ministerie in mei 2001 in hun richting had gemaakt en merkten daarbij op dat de bewuste medewerker van het Openbaar Ministerie zich daar later voor had geëxcuseerd. Verder brachten verzoekers naar voren dat van politieambtenaren professionaliteit en derhalve enig plichtsbesef mocht worden verwacht. Volgens hen getuigden de uitspraken van de politieambtenaren, dat zij niet meer ontvankelijk waren voor overleg met verzoekers, niet van dat plichtsbesef en van verantwoordelijkheidsgevoel en waren die uitspraken in het licht van de meer dan vijftig door hen gedane aangiftes dan wel meldingen onbetamelijk. Ten slotte wezen verzoekers er nog op dat in het advies van de klachtencommissie was geschreven dat verzoeker in mei 2003 met de auto op de buurvrouw zou zijn ingereden. Ze merkten daarbij op dat die opmerking tegen de achtergrond van het sepotbesluit van het Openbaar Ministerie stemmingmakend en ongepast was.

4. De korpsbeheerder deelde in reactie op het standpunt van verzoekers mee dat hem niet was gebleken dat politieambtenaren opzettelijk uitspraken hadden gedaan in een bepaalde richting waardoor de waarheid te kort was gedaan. In de door verzoekers aangehaalde mutatie van 17 mei 2001 waaruit zou moeten blijken dat het Openbaar Ministerie onjuist was geïnformeerd door een politieambtenaar, werd in het geheel niet ingegaan op het door die politieambtenaar verstreken van informatie aan het Openbaar Ministerie. Aan het feit dat een medewerker van het Openbaar Ministerie zijn excuses had gemaakt, kon niet de conclusie worden verbonden dat hij door de politie verkeerd was geïnformeerd. Verder deelde de korpsbeheerder ter zake de verklaring van de twee politieambtenaren, dat zij

niet meer ontvankelijk waren voor overleg met verzoekers, mee dat de problemen tussen verzoekers en hun buurtgenoten onevenredig veel aandacht en capaciteit van de politie hadden gevraagd. De politieambtenaren hadden alles in het werk gesteld om aan de problemen een einde te maken. Op het moment dat werd geconstateerd dat overleg geen zin meer had, hadden ze besloten daarin niet langer te investeren. Volgens de korpsbeheerder kon en mocht van de politie niet worden verwacht dat zij in dergelijke gevallen eindeloos door bleef gaan om de geschillen tussen verzoekers en de burens op te lossen.

5. Verzoekers brachten in reactie op het nadere standpunt van de korpsbeheerder naar voren dat de activiteiten van de politie aangaande het verzoek om hulp na de brandstichting in de oudejaarsnacht zich hadden gekenmerkt door vooringenomenheid en passiviteit en zich hadden beperkt tot de mededeling in juli 2001 dat de familie X niet tot een gesprek bereid was en dat daarmee de zaak was afgedaan. Volgens verzoekers was de bewering van de korpsbeheerder dat de politieambtenaren alles in het werk hadden gesteld om aan de problemen een einde te maken dan ook ongefundeerd. Verder brachten verzoekers naar voren dat hun pogingen om via het Openbaar Ministerie tot een oplossing van het burencflict te komen, waren gestrand als gevolg van informatie die de politie het Openbaar Ministerie had verstrekt. Ze wezen er daarbij op dat de politieambtenaar in de mutatie in het BPS van 17 mei 2001 verder nog had geschreven dat op verzoek mutaties aangaande de burenruzie waren geprint en dat men op het Openbaar Ministerie inmiddels ook wist wie verzoeker was en in afwachting was van de eerste serie klachten. Volgens verzoekers bleek daaruit duidelijk dat de politie het Openbaar Ministerie tendentius over de persoon van verzoeker had geïnformeerd. Ten slotte wezen verzoekers erop dat in het advies van de klachtencommissie nog was geschreven dat verzoeker zich in een van de gesprekken met de klachtbehandelaar 'assertief' had genoemd en dat het gedrag van verzoeker toen hij in augustus 2001 weigerde het politiebureau te verlaten illustreerde welke inhoud verzoeker kennelijk aan deze kwalificatie toekende. Verzoekers vonden ook die opmerking tendentius en onbetamelijk.

Beoordeling

6. Het vereiste van correcte bejegening houdt onder meer in dat bestuursorganen burgers als mens respecteren en hen beleefd behandelen.

7. De opmerking in het advies van de klachtenadviescommissie dat verzoeker met zijn auto op de buurvrouw zou zijn ingereden, is in het licht van de kort daarvoor gegeven sepotbeslissing wellicht niet geheel juist dan wel onvolledig, maar is naar de mening van de Nationale ombudsman nog niet tendentius of onbetamelijk. Dit geldt ook voor de in het verslag van de klachtencommissie weergegeven opmerkingen van een politieambtenaar dat hij afscheid had genomen van verzoekers en daar niet meer op terugkwam en de in het advies van de klachtencommissie weergegeven opmerking van politieambtenaren dat ze

niet meer ontvankelijk zijn voor overleg met klagers. De Nationale ombudsman is van oordeel dat politieambtenaren, althans binnen de procedure van de klachtbehandeling, hun gevoelens over de gang van zaken vrijuit moeten kunnen uiten. Dit uiteraard binnen de grenzen van fatsoen, maar die zijn naar het oordeel van de Nationale ombudsman met de gewraakte opmerkingen niet overschreden.

8. De opmerkingen in het BPS dat verzoeker in het Openbaar Ministerie te Groningen een nieuwe uitdaging had gevonden om zijn slachtofferrol te benadrukken en dat verzoeker door het gedrag van een buurjongen weer in de rol van slachtoffer kon kruipen, zijn echter onbetamelijk. Uit die mutaties in het BPS blijkt toch een zekere vooringenomenheid van de politie ten aanzien van de persoon van verzoeker en valt af te leiden dat de politie het Openbaar Ministerie ook in die zin gekleurd heeft geïnformeerd. De opmerking in het advies van de klachtencommissie over het zogenaamde assertieve gedrag van verzoeker, tekent ook de mening van de politie over verzoeker en is naar het oordeel van de Nationale ombudsman niet anders te zien als onnodig grievend. Het regionale politiekorps heeft hiermee gehandeld in strijd met het vereiste van correcte bejegening.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Groningen is gegrond ten aanzien van:

- het horen van aangeefster in het bijzijn van getuigen, wegens strijd met het vereiste van professionaliteit;
- de niet in een proces-verbaal of mutatie neergelegde informatie over een huisarts wegens strijd met het vereiste van professionaliteit;
- de beïnvloeding van een getuige wegens strijd met het vereiste van professionaliteit;
- de geuite verdenking van manipulatie wegens strijd met het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving;
- de in een proces-verbaal neergelegde informatie over het over en weer plegen van pesterijen van verzoekers en hun burens, over het vermelden dat het de politie ambtshalve bekend is dat anderen regelmatig hun beklag deden over verzoekers en over het vermelden dat verzoekers niet bereid waren om aan een bemiddeling mee te werken, wegens strijd met het vereiste van administratieve nauwkeurigheid.
- de klachtbehandelaar wegens strijd met het beginsel van fair play;

- het behandelen van de klacht door een ondergeschikte van de districtschef wegens strijd met het verbod van vooringenomenheid;
- het niet voortvarend behandelen van verzoekers klacht wegens strijd met het vereiste van voortvarendheid;
- het niet behandelen van klachten wegens het beginsel van fair play;
- de bejegening van verzoekers in mutaties en verslagen wegens strijd met het vereiste van correcte bejegening;
- het niet verstrekken van informatie over de afhandeling van aangiftes en meldingen aan verzoekers wegens strijd met het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking.

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Groningen is niet gegrond ten aanzien van:

- het niet reageren op aangiftes en meldingen van verzoekers.
- de in een verklaring neergelegde informatie over de behandeling van het letsel van aangeefster;
- ten aanzien van het horen.

Onderzoek

Op 31 mei 2005 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer en mevrouw D. te M., met een klacht over gedragingen van het regionale politiekorps Groningen. Naar deze gedragingen, die worden aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Groningen (de burgemeester van Groningen), werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Daarnaast werd de betrokken politieambtenaren de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven. De politieambtenaren maakten van deze gelegenheid geen gebruik.

In verband met zijn verantwoordelijkheid voor justitieel politieoptreden werd ook de hoofdofficier van justitie te Groningen over de klacht geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken, voor zover daarvoor naar zijn oordeel reden was. De hoofdofficier van justitie maakte van deze gelegenheid geen gebruik.

Tijdens het onderzoek kregen de korpsbeheerder en verzoekers de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren. Tevens werd de korpsbeheerder

een aantal specifieke vragen gesteld.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De reacties van verzoekers gaven geen aanleiding het verslag op een enkel punt te wijzigen of aan te vullen.

De korpsbeheerder gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Verzoekschrift van 27 mei 2005 met bijlagen.

Brief van verzoekers van 12 juni 2005 met bijlage.

Brief van verzoekers van 23 november 2005 met bijlagen.

Brief van de korpsbeheerder van 11 mei 2006.

Brief van de korpsbeheerder van 24 augustus 2006.

Brief van verzoekers van 20 oktober 2006 met bijlagen.

Brief van de korpsbeheerder van 30 januari 2007 met bijlagen.

Brief van verzoekers van 4 mei 2007 met bijlagen.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Klachtenregeling Regiopolitie Groningen (zoals deze luidde tot april 2004)

1.1. Artikel 2

"1. Een ieder kan een klacht indienen over de wijze waarop een ambtenaar zich jegens een natuurlijke persoon of een rechtspersoon heeft gedragen.

2. Een klacht wordt schriftelijk ingediend bij de burgemeester van de gemeente, waar de gedraging van de ambtenaar waarover wordt geklaagd, heeft plaatsgevonden.

3. Een mondeling ingediende klacht wordt zo spoedig mogelijk, desgewenst met ondersteuning vanwege de burgemeester, op schrift gesteld en door de klager ondertekend.
4. Een klacht dient te worden ingediend binnen een jaar na de gedraging waarop zij betrekking heeft.
5. Indien een klacht onjuist geadresseerd is draagt de ontvangende instantie onverwijld zorg voor toezending aan de korpsbeheerder. Deze draagt zorg voor onverwijld doorzending aan de burgemeester of de korpsbeheerder wie de klacht ingevolge art. 5 aangaat, onder mededeling daarvan aan de klager."

1.2. Artikel 5

"1. De burgemeester stelt een onderzoek in naar de klacht:

- a. Indien zij betrekking heeft op een gedraging die in zijn gemeente heeft plaatsgevonden en,
- b. het een gedraging betreft van een ambtenaar van het district waarin zijn gemeente gelegen is.

2. In de overige gevallen draagt de burgemeester zorg voor zo spoedig mogelijke overdracht van de behandeling van de klacht aan de korpsbeheerder. Deze handelt vervolgens overeenkomstig het bepaalde in artikel 4, leden 4 of 5, van deze regeling.

(...)

5. Met het feitelijk onderzoek wordt in beginsel belast de naast hogere chef van de ambtenaar. Deze treedt op als rapporteur.

De instantie die verantwoordelijk is voor het onderzoek kan van dit uitgangspunt afwijken voor zover de omstandigheden van de klacht daartoe naar zijn oordeel aanleiding vormen. De rapporteur laat zich in zijn werkzaamheden bijstaan door de klachtencoördinator."

1.3. Artikel 6

"1. Over de klacht worden in elk geval gehoord:

- a. De klager;
- b. de ambtenaar;
- c. eventuele getuigen.

De klager en de ambtenaar worden in de gelegenheid gesteld schriftelijk dan wel mondeling, al dan niet in elkaars tegenwoordigheid, hun standpunt toe te lichten en op elkaars verklaringen en die van eventuele getuigen te reageren.

Van de gesprekken worden verslagen gemaakt.

De klager en de ambtenaar ontvangen een exemplaar van deze verslagen.

2. De klager en de ambtenaar kunnen zich door een raadsman of -vrouw of andere vertrouwenspersoon laten bijstaan.

3. Van het onderzoek wordt een rapport opgemaakt door de functionaris die ingevolge het bepaalde in artikel 5, lid 5, feitelijk is belast met het onderzoek. Dit rapport omvat een zo volledig mogelijke weergave van de toedracht van de feiten en omstandigheden die aanleiding hebben gevormd tot de klacht. Verklaringen en verslagen als bedoeld in het eerste lid worden bij het rapport gevoegd. Het rapport wordt ingediend bij de burgemeester.

4. De burgemeester voegt aan dit rapport toe zijn bevindingen over het rapport en zijn advies over de afdoening van de klacht.

Het rapport en de bevindingen en het advies van de burgemeester worden zo spoedig mogelijk aan de korpsbeheerder en in afschrift aan de korpschef gezonden.

De korpsbeheerder draagt zorg voor toezending van deze stukken aan de hoofdofficier van justitie.

De korpschef informeert de chef van het onderdeel waartoe de ambtenaar behoort.

5. De korpsbeheerder kan, in overeenstemming met het Regionaal College, nadere regels stellen over de wijze waarop een onderzoek dient plaats te vinden."

1.4. Artikel 12

"1. Een klacht wordt binnen 6 weken na de indiening afgedaan indien deze afdoening door bemiddeling geschiedt.

In het andere geval geldt een afdoeningstermijn van 10 weken.

2. Indien de afdoening van de klacht niet binnen de gestelde termijnen kan plaatsvinden, doet de onderzoekende instantie, onder opgaaf van redenen, daarvan mededeling aan de belanghebbenden.

3. Bij deze mededeling geeft de korpsbeheerder tevens aan binnen welke termijn alsnog afdoening verwacht mag worden.

4. De termijnen van afdoening worden verlengd met de tijd die nodig is om ontbrekende gegevens, zoals bedoeld in artikel 3 lid 1 onder b., te verstrekken."

2. Algemene wet bestuursrecht

Artikel 9:8, eerste lid

"1. Het bestuursorgaan is niet verplicht de klacht te behandelen indien zij betrekking heeft op een gedraging:

- a. waarover reeds eerder een klacht is ingediend die met inachtneming van de artikelen 9:4 en volgende is behandeld;
- b. die langer dan een jaar voor indiening van de klacht heeft plaatsgevonden;
- c. waartegen door de klager bezwaar gemaakt had kunnen worden;
- d. waartegen door de klager beroep kan worden ingesteld, tenzij die gedraging bestaat uit het niet tijdig nemen van een besluit, of beroep kon worden ingesteld;
- e. die door het instellen van een procedure aan het oordeel van een andere rechterlijke instantie dan een administratieve rechter onderworpen is, dan wel onderworpen is geweest of,
- f. zolang terzake daarvan een opsporingsonderzoek op bevel van de officier van justitie of een vervolging gaande is, dan wel indien de gedraging deel uitmaakt van de opsporing of vervolging van een strafbaar feit en terzake van dat feit een opsporingsonderzoek op bevel van de officier van justitie of een vervolging gaande is."

3. Wetboek van Strafvordering

Artikel 152

"De ambtenaren, bedoeld in de artikelen 141 en 142, maken ten spoedigste proces-verbaal op van het door hen opgespoorde strafbare feit of van hetgeen door hen tot opsporing is verricht of bevonden."